

Datum
2023-09-11

Diarienummer
KFN-2023/88

Utredning om Fullersta bio som föreningsdriven mötesplats

Sammanfattning

Denna utredning svarar på kultur- och fritidsnämndens uppdrag till förvaltningen att under verksamhetsåret 2023 utreda möjligheten att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats.

Syftet med utredningen var att undersöka *om* och i så fall *hur* Fullersta bio kan bli en föreningsdriven mötesplats för Huddingebor i alla åldrar med särskilt fokus på lokalernas goda förutsättningar för öppen kulturverksamhet. Detta gjordes genom att besvara följande frågeställningar:

- Vilken föreningsverksamhet är lämplig i Fullersta bio utifrån lokalernas beskaffenhet?
- Hur kan verksamheten i Fullersta Bio drivas och organiseras av föreningslivet?
- Vad efterfrågar boende i området i Fullersta bio?
- Vilken verksamhet efterfrågar föreningslivet i Fullersta bio och vilken ideell kapacitet finns på lokal nivå?
- Vilka behov ser förvaltningen i Fullersta bio som en föreningsdriven mötesplats?

Lokalprogram kommer att tas fram efter nämndens beslut att eventuellt gå vidare med frågan om att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats.

För att besvara frågeställningarna har utredningen använt flera olika metoder så som besök i byggnaden, genomgång av dokumentation från den planerade inflyttningen av Huset samt intervjuer med personer som var involverade i den processen. Därtill har ett föreningsmöte arrangerats i syfte att föra dialog med föreningslivet angående behov, önskemål och medskick i arbetet med en eventuell omvandling av Fullersta bio.

Med samma syfte har en enkät har skickats ut till boende i området. Avslutningsvis har tre studiebesök på föreningsdrivna mötesplatser genomförts i syfte att undersöka hur en sådan mötesplats kan drivas och organiseras långsiktigt och hållbart i Fullersta bio med kommunen som möjliggörare.

Efter genomförda kartläggningar konstaterar utredningen att det finns goda förutsättningar att göra Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats med öppen kulturverksamhet för Huddingebor i alla åldrar.

Fullersta bio erbjuder två större utrymmen som lämpar sig väl för offentliga tillställningar med publik. På entréplan kan utställningar samt scenkonst-, konsert- och föreläsningverksamhet i intima format med fördel ta plats. Våningsplanet kan kompletteras med någon form av restaurangverksamhet men förutsättningarna för att möjliggöra det och samtidigt bevara de kulturhistoriska värdena behöver i så fall utredas. I biosalongen med tillhörande entré och foajé på våning två finns förutsättningar för scenkonst och bio. Övriga rum och utrymmen i byggnaden lämpar sig för kontor, mötesrum och förråd.

För att möjliggöra föreningsdrift av Fullersta bio ser förvaltningen behovet av att samla individer och föreningar med bred kulturkompetens. Verksamheten, den förening som blir förvaltningens motpart, behöver sedan formas utifrån de aktörer och individer som valt att engagera sig. Centralt är dock en gemensam vision och att minst en anställd finansieras av verksamheten.

Utredningen bedömer att det finns en ideell kapacitet för en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio. Detta utifrån att föreningar, boende samt övriga aktörer med intresse för att organisera sig i ett sådant arbete har identifierats. Det är av stor vikt att processen framåt drivs av dessa och inte av förvaltningen – dock med förvaltningen som möjliggörare. Därtill finns indikatorer på ett positivt gensvar från boende som visar på ett publikunderlag för öppen kulturverksamhet och restaurangverksamhet i Fullersta bio.

Förvaltningen ser flera positiva effekter av att möjliggöra en föreningsdriven mötesplats med öppen kulturverksamhet i Fullersta bio. Det stärker Fullersta-området som kulturkluster och Huddinge kommun som attraktivt besöksmål. De som besöker Fullersta bio ges en upplevelse genom att ta del av kultur på en historiskt välbevarad plats.

Utredningen ser främst behov av scen och bio som komplement till konstverksamheten som bedrivs på Fullersta Gård även om lokalen har möjlighet att inhysa en variation av öppna verksamheter och aktiviteter. Fullersta bio som föreningsdriven mötesplats ger därtill utrymme för tillväxt och nyrekrytering i föreningslivet.

En större del av finansieringen bör komma från nämnd och förvaltning. Verksamheten behöver dock en bredare affärsmodell med fler inkomstkällor. I uppstartsfasen behöver nämnd och förvaltning vara mer närvarande med ekonomiska resurser och föreningsstöd. Samverkan mellan föreningar på en och samma plats samt delning av resurser och kompetenser genererar långsiktigt lägre kostnader och verksamhetsutveckling.

Den ekonomisk kalkylen och riskanalysen framhåller behovet av en medvetenhet kring vissa aspekter inför beslutet att omvandla Fullersta bio till föreningsdriven mötesplats. För att detta ska kunna genomföras krävs bland annat att nämnd och förvaltning tillskjuter ekonomiska medel utanför ram. Det finns därtill risker för oförutsedda händelser som medför ytterligare kostnader.

Väljer nämnden att gå vidare med omvandlingen av Fullersta bio till föreningsdriven mötesplats föreslås att förvaltningen samlar intresserade individer med kulturkompetens och engagerade föreningar för att följa framtagandet av lokalprogram och starta upp en långsiktig process för en föreningsdriven mötesplats. Ett parallellt fokus innefattar kartläggning av möjligheterna i biosalongen för att bygga ett flexibelt rum med god akustik och minimalt ljudläckage för att kunna arrangera scenkonst och bio. Därtill finns möjlighet att utreda frågan om restaurang i entréplan.

Fullersta bio är en för Huddinge unik byggnad med högt kulturvärde vars arkitektur sätter stor prägel på sitt område. Lokalen har lång historia av att vara en plats som är tillgänglig för allmänheten vars främsta innehåll består av kulturverksamhet. Ur den aspekten ser utredningen positivt på Fullersta bio som en mötesplats med ett publikt kulturutbud för Huddingebor i alla åldrar. Ett föreningsdrivet Fullersta bio ställer höga krav på såväl den kommunala organisationen som på den driftande föreningen men skulle ha goda förutsättningar att bli en öppen plats av och för Huddingefamiljen.

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
2. Bakgrund	6
2.1. Byggnadens uppförande	6
2.2. Kulturhistorisk status	7
2.3. Kulturhistoriska värden	7
2.4. Planerad inflyttning av Huset	8
2.5. Ny riktning för Fullersta bio	10
2.6. Relaterade ärenden	10
2.6.1. Huddingeförslag om Seniorernas Hus	10
2.6.2. Nya lokaler för Röda Korset	10
2.6.3. Motion om kulturkluster	11
3. Frågor och avgränsningar	11
4. Definitioner	12
5. Metod	12
6. Resultat	13
6.1. Vilken föreningsverksamhet är lämplig i Fullersta bio utifrån lokalernas beskaffenhet?	13
6.1.1. Entréplan	13
6.1.2. Våning två	14
6.1.3. Våning tre	15
6.1.4. Källarvåning	15
6.1.5. Sammanfattning	15
6.2. Hur kan verksamheten i Fullersta bio drivas och organiseras av föreningslivet?	16
6.2.1. Organisation och kompetenser	16
6.2.2. Affärsmodell	16
6.2.3. Roller för nämnd och förvaltning	17
6.2.4. Sammanfattning	17
6.3. Vad efterfrågar boende i området i Fullersta bio?	18
6.3.1. Verksamheter	18
6.3.2. Målgrupper	19
6.3.3. Öppethållande	20
6.3.4. Besöksfrekvens	20
6.3.5. Sammanfattning	21
6.4. Vilken verksamhet efterfrågar föreningslivet i Fullersta bio och vilken ideell kapacitet finns på lokal nivå?	21
6.4.1. Föreningslivets efterfrågan	21
6.4.2. Föreningslivets behov och kapacitet	22
6.4.3. Övrig lokal kapacitet	22
6.4.4. Sammanfattning	22

6.5. Vilka behov ser förvaltningen i Fullersta bio som en föreningsdriven mötesplats?	23
6.5.1. Scen	23
6.5.2. Bio	24
6.5.3. Utställningar	24
6.5.4. Möteslokaler	24
6.5.5. Föreningslivets utveckling	25
6.5.6. Kulturkluster	25
6.5.7. Kulturhuset hos Folkes	25
6.5.8. Delregional omvärldsanlys	26
6.5.9. Kulturhistoriskt värde	26
6.5.10. Sammanfattning	26
7. Ekonomiska konsekvenser och preliminär kalkyl	26
7.1. Underlag för restaurangverksamhet	27
8. Riskanalys	28
8.1. Ljudläckage från biosalongen	28
8.2. Drivkraft och sårbarhet i ideellt engagemang	29
8.3. Övåntade företeelser och utgifter	29
9. Slutsatser	30
Bilaga 1. Bagarmossen Folkets Hus	32
Bilaga 2. Bio Aspen	33
Bilaga 3. Bio Bristol (del av Kulturscen Bristol)	34
Bilaga 4. Ursprunglig planritning – entréplan (1932)	35
Bilaga 5. Ursprunglig planritning – våning två (1932)	36
Bilaga 6. Ursprunglig planritning – våning tre (1932)	37
Bilaga 6. Planritning – källarvåning	38

1. Inledning

Denna utredning svarar på kultur- och fritidsnämndens uppdrag till förvaltningen att under verksamhetsåret 2023 utreda möjligheten att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats.¹

Syftet med utredningen är att undersöka *om* och i så fall *hur* Fullersta bio kan bli en föreningsdriven mötesplats för Huddingebor i alla åldrar med särskilt fokus på lokalernas goda förutsättningar för öppen kulturverksamhet. Målet är att utredningen ska utgöra ett fullgott beslutsunderlag för nämnden gällande möjligheten att utveckla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats.

Utredningen kopplar an till kultur- och fritidsnämndens mål om Huddingebornas jämlika tillgång till inkluderande och trygga mötesplatser. I kommunens mål och budget för 2023 lyfts ett rikt kultur- och föreningsliv som förutsättning för ett levande och demokratiskt samhälle. Ett växande ideellt engagemang ska inte hindras av en brist på platser och lokaler att verka i.²

Fullersta bio ägs av Huddinge Samhällsfastigheter (HuSF) som utvecklar och förvaltar kommunala fastigheter.

2. Bakgrund

Nedan redogörs för ett antal bakgrundsaspekter som är av vikt för att sätta utredningen i en större kontext. Avsnittet inleds med redogörelser över byggnadens uppförande samt dess kulturhistoriska status och värden. Därefter följer en genomgång av processen för den planerade inflyttningen av verksamheten Huset och bakgrunden till utredningen att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats. Kapitlet avslutas med en redogörelse över ett antal andra ärenden som relaterar till utredningen.

2.1. Byggnadens uppförande

Fullersta bio, då kallad Fullersta municipalhus, ritades i tidstypisk funktionalism år 1932 av Dag Ribbing på Kooperativa förbundets Arkitektkontor. Byggnaden uppfördes genom ett samarbete mellan Byggnadsföreningen Folkets Hus, municipalnämnden i Huddinge och Hushållningssällskapet. Den planerades för att rymma konsumbutik, samlingsal/biograf, fullmäktigelokaler och en mindre lägenhet för biografmaskinisten.

Bottenvåningen upptogs av en så kallad trippelbutik med charkuteri-, speceri- samt bröd- och mjölkbutik med separata ingångar på byggnadens långsida. Utöver det rymdes kontor och specialiserade rumsfunktioner på bottenvåningen. Rummen var kopplade till de olika butikerna så som saltningsrum och kylrum i anslutning till charkuteributiken, mjölrum vid brödbutiken, sillrum vid speceributiken och separata förråd för grönsaker, konserver och ost i källaren.

Bion och möteslokaler för kommunfullmäktige på våning 1 och 2 nåddes genom den uppglasade huvudingången under ett skärmtak på byggnadens ena gavel. Municipal-

---

¹ Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2023. Huddinge kommun, mars 2023. KFN-2023/52.11.

² Mål & budget 2023 och planeringsramar för 2024–2025 för Huddinge kommun. Huddinge kommun, 2022. KS-2022/3079.

fullmäktiges sammanträdesrum framhövdes med två franska balkonger en trappa upp. Bakom det fönsterlösa väggpartiet fanns samlingslokalen/biosalongen och högst upp på fasaden inrymdes en rad symmetriskt placerade fönster för ljusinsläpp till municipalnämnderna, lägenheten och överljus till samlingsalen.³

2.2. Kulturhistorisk status

Fullersta bio har ingen beteckning i gällande detaljplan från 1985 avseende byggnadens kulturhistoriska status. 2019 konstaterade dock Länsstyrelsen att byggnaden har ett högt kulturhistoriskt värde på grund av att dess ursprungliga användning fortfarande är tydligt avläsningsbar samt att en stor del av husets interiör, exteriör och planlösning är intakt. Byggnaden utgör en typisk funktionalistisk produktion av Kooperativa förbundets Arkitektkontor under 1930-talet och berättar om Kooperationens framväxt, folkhemsbygget och Huddinges lokalhistoria.⁴

Fullersta bio ligger i en av Huddinge kommuns särskilt värdefulla kulturmiljöer. I kommunens reviderade kulturmiljöprogram från 2020 lyfts byggnaden fram som bärare av det rådande byggnadsidealet under 30-talet. Programmet framhåller att Fullersta bios ursprungliga arkitektoniska uttryck ska bevaras och vara vägledande vid ombyggnation.⁵ Detta är även reglerat i lag utifrån Länsstyrelsens bedömning av Fullersta bios höga kulturhistoriska värde.⁶

Under 2019 sände Huddinge Konstnärsklubb in en ansökan till Länsstyrelsen om att byggnadsminnesförklara Fullersta bio.⁷ Syftet med byggnadsminnen är att garantera människors rätt till en viktig del av kulturarvet genom att bevara spår av historien som har stor betydelse för förståelsen av samhället.⁸ En sådan status på Fullersta bio skulle innebära att Huddinge kommun skulle få sitt första byggnadsminne.

Länsstyrelsens handläggning av den väckta frågan om byggnadsminnesförklaring är vilande i väntan på besked från Huddinge kommun angående planerad ombyggnation av Fullersta bio. Efter besked planerar Länsstyrelsen att göra en kulturhistorisk bedömning varpå den väckta frågan arbetas vidare med eller avslås.⁹

2.3. Kulturhistoriska värden

I en antikvarisk utredning framhålls delar och detaljer i Fullersta bio som är av betydelse för byggnadens kulturhistoriska värden. Delarna och detaljerna är av *särskild* eller av *viss*

---

³ Redogörelse av byggnadens uppförande är hämtad från *Överklagande av beslut om bygglov för åtgärder på fastigheten Städet 16, Fullersta bio, i Huddinge kommun*. Länsstyrelsen Stockholm, 2019-10-16. Ärendenummer: 40321-34572-2019.

⁴ Ibid.

⁵ *Huddinge kulturmiljöprogram. Särskilt värdefulla kulturmiljöer – Del 3 av 3*. Huddinge kommun och WSP, 2019-05-27. Rapport KS 2020/1230. Kulturmiljöprogrammet är vägledande i Huddinges nya översiktsplan som antogs av kommunfullmäktige den 23 april 2023.

⁶ I Plan- och bygglagens (2010:900) 8 kap §§ 13 och 17 regleras förbudet att förvanska särskilt kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. För sådan bebyggelse gäller även varsamhetskravet vilket innebär att byggnadens särart och karaktärsdrag ska tillvaratas vid ändring eller underhåll.

⁷ *Till Länsstyrelsen i Stockholms län. Ansökan om Byggnadsminnesförklaring av Fullersta Bio, KV Städet 16, Norrängsvägen 1, Huddinge*. Huddinge Konstnärsklubb, 2019-09-13.

⁸ *Byggnadsminnen*. Riksantikvarieämbetet:

<https://www.raa.se/kulturarv/byggnader/byggnadsminnen/> [hämtad 2023-09-05].

⁹ Mejl till förvaltningen från Länsstyrelsen Stockholm 2023-08-30.

betydelse och utmärks gemensamt av att de är väl bevarade och har behållit det ursprungliga utförandet.¹⁰

Delar och detaljer med *särskild* betydelse för Fullersta bios kulturhistoriska värden:

- Fasaden med fönstrens placering och utförande
- Det glasade entrépartiet med skärmtaket vid bioentrén
- Butiksentréerna
- Butikslokalerna (ursprungligt kakel)
- Trappan och foajén till biosalongen (kalkstengolv och dörrar)
- Biosalongen (ursprunglig rumsvolym, scenomfattning, väggmålning, pardörrar och fönsterluckor)

Delar och detaljer med *viss* betydelse för Fullersta bios kulturhistoriska värden:

- Ursprungliga innerdörrar i källarplan och biosalongsvåningen
- Fast inredning i före detta butikslagret (panel, hyllor och kakel)
- Trappan och foajén till biosalongen (ursprungliga armaturer)
- Trapphus (armatur o handledare)

Sedan butik och biograf stängde har olika kulturaktörer bedrivit verksamhet i Fullersta bio.¹¹ Den aktör som senast bedrev verksamhet i byggnaden var á la Carte-teatern som är Studieförbundet Vuxenskolas barn- och ungdomsteater. Genom Fullersta bios tradition att rymma kulturverksamhet har byggnaden också ett kontinuitetsvärde.

2.4. Planerad inflyttning av Huset

À la Carte-teatern förflyttades från Fullersta bio till nya lokaler 2018. Anledningen var kommunstyrelsens beslut att planera och projektera för en renovering av byggnaden med avsikt att flytta Kultur- och fritidsförvaltningens verksamhet Huset dit.¹² Redan tidigt i planeringen uppstod dock krockar mellan verksamhetens behov och byggnadens kulturhistoriska värden.

Projekteringsarbetet inleddes snart efter kommunstyrelsens beslut. När antikvarisk sakkunnig kopplades in var ritningar och underlag så gott som färdiga att lämnas in för ansökan om bygglov. Bygglovet söktes av HuSF som beviljades av Byggnads- och tillsynsmyndigheten i juni 2019¹³ trots kännedom om att flera av de planerade ingreppen skulle sänka Fullersta bios kulturhistoriska värde.¹⁴

I juli 2019 överklagade 31 privatpersoner, samtliga medlemmar i området fastighetsägareförening¹⁵, bygglovet till Länsstyrelsen. De uttryckte klagomål över risker med

---

¹⁰ Fullersta bio. Antikvariskt utlåtande angående ombyggnadsförslag. HOS Arkitekter, 2020-02-20. Utredningen togs fram i samband med HuSF:s ansökan om bygglov för planerad inflyttning av Huset.

¹¹ Däribland Folkets Hus, Fullerstagruppern, Huddinge Konstnärsklubb med fler.

¹² Fullersta bio – ombyggnad för att inrymma Husets verksamhet. Huddinge kommun, 2018-06-20. Dnr. KS-2017/1603.254.

¹³ STÅDET 16, Bygglov för fasadändring samt ändrad användning. Huddinge kommun, 2019-06-12. Dnr. BTN-2019/306.331.

¹⁴ Fullersta bio. Antikvariskt utlåtande angående ombyggnadsförslag. HOS Arkitekter, 2019-02-26.

¹⁵ Enligt e-post till Kultur- och fritidsförvaltningen från Fullersta Fastighetsägareförening, 2019-09-16.

ljudläckage och störningar i området som man trodde att verksamhetens besökare ska skapa. Därtill uttrycktes klagomål över att man inte tillräckligt beaktat byggnadens kulturhistoriska värden med referat till det antikvariska utlåtandet.¹⁶

Under september gav Länsstyrelsen HuSF möjlighet att yttra sig gällande överklagandena som inkommit. Efter ett par mindre justeringar i projekteringsunderlaget upphävde Länsstyrelsen bygglovet i sin helhet den 16 oktober 2019.¹⁷ Anledningen var att den planerade ombyggnationen inte var förenlig med plan- och byggnadslagens varsamhetskrav och förvanskningförbud gällande särskilt värdefulla byggnader.

Efter Länsstyrelsens upphävande gjorde HuSF och förvaltningen, i dialog med antikvarisk sakkunnig och Länsstyrelsen, ett omtag om projekteringen med uppdrag att utreda en renovering av Fullersta bio som till fullo tog hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värden. Arbetet ledde fram till att HuSF lämnade in en komplett bygglovsansökan i augusti 2021 som beviljades i september samma år.¹⁸

I den nya projekteringen åstadkoms flertalet verksamhetsanpassningar samtidigt som man lyckades värna byggnadens kulturhistoriska värden. Exempel på anpassningar var hiss, ventilationssystem, system för brandsäkerhet och lagstadgade åtgärder som tillgodoser krav på tillgänglighet.¹⁹ Med noggranna material- och kulörval, strategiska ingrepp i stommen, restaureringsåtgärder och bevarande av byggnadens mest betydelsefulla planlösning bedömdes den föreslagna ombyggnationen inte medföra en sänkning av byggnadens kulturhistoriska värde.²⁰

I oktober 2021 överklagade nio boende i området runt Fullersta bio det nya bygglovet till Länsstyrelsen. I överklagan framhålls klagomål på ett jämförelsevis utökat antal punkter som rör den fysiska ombyggnationen, HuSF:s och kommunens arbete och dialog med de boende, ökad trafikering, risken för ljudläckage från scen och ventilation med mer. Flertalet framhöll, i motsats till farhågorna om Husets verksamhet, en positiv upplevelse av den teaterverksamhet som bedrivits i byggnaden under en längre tid.²¹

I februari 2022 gav Länsstyrelsen HuSF möjlighet att yttra sig om överklagan. Respons uteblev och i Länsstyrelsens beslut några veckor senare meddelas att bygglovet godkänns med undantag för tillkommande skyddsräcken och takstegar runt de utökade ventilationskonstruktionerna på taket. Man menade att de bröt mot byggnadens i övrigt strama och sparsmakade exteriör och stred därmed mot förvanskningförbudet och varsamhetskravet.²²

---

¹⁶ *Överklagande av kommuns beslut om bygglov, fasadändring samt ändrad användning från studie- och klubblokal till kulturverksamhet, Huddinge kommun.* Länsstyrelsen Stockholm. Dnr. 34572-2019.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ *Delegationsbeslut – Bygglov.* Huddinge kommun, 2021-09-27. Dnr. MBF2021-001834.

¹⁹ *Fullersta bio. Ombyggnation för verksamhetsanpassning. Utlåtande i tillgänglighet.* NEWSEC, 2021-09-13.

²⁰ *Fullersta bio. Antikvariskt utlåtande angående ombyggnadsförslag.* HOS Arkitekter, 2020-02-20.

²¹ *Överklagande av kommuns beslut om bygglov för fasadändring, 2021-09-27, Huddinge kommun.* Länsstyrelsen Stockholm. Dnr. 73418-2021.

²² *Överklagande av beslut om bygglov för fasadändring på verksamhetsbyggnad på fastigheten Städet 16 i Huddinge kommun.* Länsstyrelsen Stockholm, 2022-02-21. Ärendebeteckning: 403-73418-2021.

I beslutet föreslog Länsstyrelsen en mer varsam och anpassad utformning med lösningar som är mindre framträdande. Man bedömde också att ett omtag med konstruktionerna på taket kunde hanteras separat vilket innebär att Länsstyrelsen endast upphävde denna del av bygglovet.²³

2.5. Ny riktning för Fullersta bio

Efter det, till stor del, godkända bygglovet valde Kultur- och fritidsförvaltningen att pausa projektet för att överväga lokalernas lämplighet för Husets verksamhet. Förutsättningarna att driva verksamheten i lokalerna hade ändrats under arbetets gång. Därtill var några moment fortfarande svåra att lösa såsom minskade verksamhetsytor och risken för ljudläckage från biosalongen, planerad som livescen, ut mot grannskapet.²⁴

Sett till denna problematik gjorde förvaltningen bedömningen att Fullersta bio inte längre var en fullgod lokal för Huset. I verksamhetsberättelse 2022 beslutade nämnden därför att avbryta arbetet med Husets flytt till Fullersta bio. Man beslutade även att hemställa till kommunstyrelsen att avbryta projekteringen samt att projektets upparbetade kostnader (2 641 mnkr exkl. moms i så kallad förgävesprojektering enligt tidigare uppgift från HuSF) belastar kommunen.²⁵

Kultur- och fritidsnämnden gav förvaltningen i uppdrag att fortsätta sökandet efter nya lokaler för Husets verksamhet. Nämnden uppdrog även till förvaltningen att under 2023 undersöka möjligheten att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats för föreningsliv och kulturintresserade Huddingebor i alla åldrar.

2.6. Relaterade ärenden

2.6.1. Huddingeförslag om Seniorernas Hus

Under 2022 inkom ett Huddingeförslag om att omvandla Fullersta bio till ett Seniorernas Hus. Förslaget innebar att samla alla seniorverksamheter under samma tak genom att göra Fullersta bio till ett allaktivitetshus för seniorföreningar och kommunala senioraktiviteter. Man föreslår viss biblioteksverksamhet, samverkan med Fullersta Gård, IT-stöd, idrott och träning samt café eller matsal i byggnaden.²⁶

I kommunstyrelsens svar på förslaget hänvisas till de många seniorträffarna som redan finns i kommunen samt till de stöd som kultur- och fritidsförvaltningen erbjuder seniorföreningarna. Man hänvisade även till denna utredning att bedöma vilka verksamheter som ska bedrivas i Fullersta bio och ansåg därmed Huddingeförslaget besvarat.²⁷

2.6.2. Nya lokaler för Röda Korset

Röda Korset huserar sedan en längre tid tillbaka i stugor på allmän platsmark i Fullerstaparken. I och med en planerad upprustning av Fullerstaparken har kommun-

---

²³ Ibid.

²⁴ *Fullersta bio, beslut om renovering 2020*. Huddinge kommun, 2020-08-12. KFN-2020/188.692.

²⁵ *Bilaga 4. Uppföljning av lokaler och anläggningar VB 2022*. Huddinge kommun, januari 2023. KFN-2023/53.

²⁶ *Huddingeförslag: Omvandla gamla Fullersta bio till ett Seniorernas Hus i Huddinge*. Huddinge kommun, 2022-08-31. KS-2022/3465.

²⁷ *Omvandla gamla Fullersta bio till ett Seniorernas Hus i Huddinge – svar på Huddingeförslag*. Huddinge kommun, 2023-04-19. KS-2022/3465.104.

styrelsens förvaltning, på uppdrag av kommunstyrelsen²⁸, meddelat Röda Korset att de behöver flytta samt se till att byggnaderna tas bort. Orsaken är att det saknas juridiska möjligheter att teckna ett avtal eller göra någon annan överenskommelse som gör att stugorna kan stå kvar på befintlig plats.²⁹

Kommunstyrelsens förvaltning har också fått i uppdrag att ta kontakt med Röda Korset och presentera alternativa lokaler som föreningen skulle kunna hyra av kommunen samt att redogöra för vilka övriga möjligheter till stöd som kommunen erbjuder Huddinges föreningsliv. Detta arbete inleds under 2024.³⁰

Röda Korsets Huddingekrets är en social stöd- och hjälporganisation och ligger därför verksamhetsmässigt under socialnämndens ansvar för bidragsgivning. Verksamheten består av insamling till en loppmarknad med öppet en dag i veckan. Varannan vecka anordnar föreningen träffar för personer i utsatthet där man bjuder på soppa och erbjuder stöd i handläggning av olika personärenden. Då och då arrangeras föreläsningar och kurser och ibland hyrs lokalen även ut till andra föreningar. Utanför Fullerstaparken har Röda Korset verksamhet i form av värdar på sjukhus och en loppmarknad i Skogås med öppet en dag i veckan.

2.6.3. Motion om kulturkluster

Förvaltningen har mottagit en motion för yttrande från Liberalerna i Huddinge om att skapa ett kulturkluster i Fullersta. Fullersta omfattar i det här fallet Fullersta Gård med flygelbyggnader och garage, Fullerstaparken, äppelträdgården på baksidan av gården och Fullersta Bio. Motionen menar att kulturen bör stå i centrum i den förestående upprustningen av parken och att en scen och offentlig konst bör etableras där. Vidare föreslår motionärerna att Fullersta bio ska öppna upp för allmänheten och bli en plats för scenkonst och film.

Motionen innehåller tre yrkanden varav två berör utredningen: att Huddinge kommun tar fram ett program för skapandet av Kulturkluster Fullersta samt att Huddinges så viktiga kulturföreningar får en självklar plats i både planering och i kulturverksamheten.

Förvaltningen menar att ovanstående yrkanden omhändertas i befintliga processer, såsom föreningsutveckling, kultursamverkan och bidragsgivning, i kommunens parkprogram och den dialog som förs mellan kommunstyrelsens förvaltning och kultur- och fritidsförvaltningen samt i nämnduppdraget att utreda möjligheten att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats.

3. Frågor och avgränsningar

Denna utredning tar avstamp i de erfarenheter som förvaltningen har förvärvat genom den process som beslutet att flytta Huset till Fullersta bio kom att innebära. Utredningen tar också riktning framåt i och med undersökandet av möjligheterna att husera en annan typ av verksamhet i byggnaden utifrån dess beskaffenheter.

---

²⁸ *Inriktningsbeslut för upprustning av Fullerstaparken*. Huddinge kommun, 2021-05-31. KS-2017/450.361.

²⁹ Mer information om ärendet finns på Huddinge kommuns hemsida: <https://www.huddinge.se/fritid-natur-och-kultur/lekplatser-och-parker/hitta-lekplatser-och-parker-via-lista/fullerstaparken/> [hämtad 2023-09-10]

³⁰ *Lokalresursplan perioden 2024–2032*. Huddinge kommun, 2023-05-15. KS-2022/1466.

Syftet med utredningen är att undersöka *om* och i så fall *hur* Fullersta bio kan bli en föreningsdriven mötesplats. För att fånga in rätt frågor avgränsas den till att besvara följande frågor:

- Vilken föreningsverksamhet är lämplig i Fullersta bio utifrån lokalernas beskaffenhet?
- Hur kan verksamheten i Fullersta Bio drivas och organiseras av föreningslivet?
- Vad efterfrågar boende i området i Fullersta bio?
- Vilken verksamhet efterfrågar föreningslivet i Fullersta bio och vilken ideell kapacitet finns på lokal nivå?
- Vilka behov ser förvaltningen i Fullersta bio som en föreningsdriven mötesplats?

Lokalprogram kommer att tas fram efter nämndens beslut att eventuellt gå vidare med frågan om att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats.

4. Definitioner

Ordet *mötesplats* kan innebära flera saker. Det kan vara ett torg, ett café, en konsertlokal, en lekplats och mycket mer. Mötesplatser kan vara platser utan organiserade aktiviteter och verksamheter men det kan också vara en plats där en eller flera aktörer har ansvar för samordning och genomförande av verksamhet. Sådana aktörer kan till exempel vara företag, offentliga verksamheter eller föreningar.

Med *föreningsdriven* mötesplats avser den här utredningen en plats som är öppen flera dagar i veckan och där drift och innehåll sköts av en eller flera föreningar. Verksamheten riktar sig till en eller flera målgrupper och har målgruppens behov och önskemål i fokus. Deltagandet i verksamheten förutsätter dock inte medlemskap i en viss förening.

Verksamheter på föreningsdrivna mötesplatser kan ha olika innehåll. De kan vara fokuserade kring socialt arbete (läxhjälp eller andra typer av stöd och handledning), konstnärlig verksamhet (till exempel teatergrupper eller ateljéer), utbildningsverksamhet (föreläsningar och studiecirklar etc.) med mer. Mötesplatser kan också finnas till för att möta de särskilda behoven hos en viss målgrupp till exempel nyanlända, seniorer eller hbtqi-personer.

5. Metod

I enlighet med uppdraget från nämnden tar utredningen sin utgångspunkt i att undersöka och kartlägga Fullersta bios förutsättningar för öppen kulturverksamhet. I denna kartläggning har förvaltningen gjort besök i byggnaden samt gått igenom dokumentation och gjort intervjuer med involverade i den planerade flytten av Huset. Syftet var att dra lärdomar av befintlig kunskap om förutsättningarna för öppen kulturverksamhet i Fullersta bio.

I maj 2023 arrangerade förvaltningen därtill ett föreningsmöte i syfte att föra dialog med föreningslivet angående behov, önskemål och medskick i arbetet med en eventuell omvandling av Fullersta bio.³¹ I denna dialog hade förvaltningen även möjlighet att

---

³¹ På mötet närvarade 28 representanter från 16 lokala föreningar. Dessa var Huddinge filmstudio, Huddinge hembygdsförening, Huddinge jazzförening, Huddinge konstnärsklubb, Huddinge Kulturhusförening, Huddinge konstnärsklubbns vänner, Livets hjälp, Naturskyddsföreningen, PRO Fullersta, PRO Centrala Huddinge, PRO Stuvsta-Snättringe, Riksteaterföreningen, Rädda barnen, Röda Korset, SPF Huddinge och Ögla kulturförening. Totalt bjöds 23 föreningar in.

undersöka föreningslivets intresse av att vara delaktiga i uppbyggnad och drift av en potentiell föreningsdriven mötesplats.

En enkät har skickats ut till boende i området runt Fullersta bio via två bostadsrättsföreningar. Syftet var att fånga in åsikter och önskemål om en eventuell omvandling. Enkäten skickades till 215 hushåll via intranät och medlemsblad till medlemmar i BRF Trädgården och BRF Fullersta Väst.³² Totalt inkom svar från 61 hushåll vilket innebär att 28% av de hushåll som fick enkäten svarade.

Förvaltningen har genomfört tre studiebesök på föreningsdrivna mötesplatser som bedriver öppen kulturverksamhet. Syftet har varit att undersöka hur en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio kan drivas och organiseras långsiktigt och hållbart med kommunen som möjliggörare. De mötesplatser som besökts är Folkets Hus i Bagarmossen, Bio Aspen i Aspudden och Kulturscen Bristol i Sundbyberg.³³

6. Resultat

Nedan presenteras resultatet av utredningens frågeställningar. Dessa presenteras fråga för fråga. Resultatet av varje frågeställning avslutas med en sammanfattning.³⁴

6.1. Vilken föreningsverksamhet är lämplig i Fullersta bio utifrån lokalernas beskaffenhet?

Fullersta bio rymmer tre våningsplan samt en källare. Byggnaden har en total yta om ca 730 m² men ytan för verksamhet uppskattas till ca 500 m² efter eventuell ombyggnation. Detta då yta försvinner till förmån för hiss, maskinrum för hiss, fläktrum med mer.

Nedan redogörs för vilken verksamhet som med fördel kan ta plats i byggnaden på respektive våningsplan. Originalritningarna från 1932 läggs som bilaga för att ge läsaren en tydlig bild av planlösningen som till stor del är intakt än idag.³⁵

De förslag som läggs fram föreslås utifrån att de går i linje med planerad ombyggnad inför inflyttningen av Huset. Detta innebär att förslagen inte medför ingrepp i fastigheten som strider mot det som tidigare projekterats gällande kulturvärden, tillgänglighet och brandsäkerhet.³⁶

6.1.1. Entréplan

Entréplan kännetecknas av tre stora glaspartier vars placering syftade till att exponera varorna i trippelbutiken från 1933. Utmed glaspartierna, som har varsin entrédörr, löper ett större rum med en yta om uppskattningsvis 100 m²³⁷ med två bärande pelare centralt placerade. I bakkant och utmed sydvästra delen av våningsplanet finns flertalet mindre rum. Några av dem har en särskild funktion (ett enklare kök, wc och trapphus) men de

---

³² Utöver BRF Trädgården och BRF Fullersta Väst tillfrågades fyra ytterligare föreningar med medlemmar som bor i området runt Fullersta bio om möjligheten att bistå förvaltningen med att sprida enkäten. Dessa var Fullersta Fastighetsägareförening, HSB BRF Fullersta, HSB BRF Gläntan samt Hyresgästföreningen.

³³ Läs mer om respektive mötesplats i bilaga 1, 2 och 3.

³⁴ Se frågeställningarna i kapitel 3.

³⁵ Se originalritningarna över Fullersta bio i bilagorna 4–7.

³⁶ Undantaget är föreslagen restaurangverksamhet som då kommenteras i fotnot.

³⁷ Exakt siffra saknas i både originalritningar och i projekteringsritningar för Huset.

flesta rummen saknar detta. Utmed baksidan av byggnaden finns två icke-publika entrédörrar.

Det stora rummet innanför glaspartierna rymmer stora möjligheter för att exponera de befintliga kulturmiljövärden som berättar om trippelbutiken. Rummet, som fortfarande är byggnadens ansikte utåt, kan med fördel tillföras kulturverksamheter för att förstärka de värdena. Kulturverksamhet ger anledning att vistas i byggnaden och kan skapa utrymme för besökarna att reflektera över byggnadens historia samtidigt som samtida kulturuttryck tillför byggnaden nya värden. Verksamheter som skulle lämpa sig är utställningar av konst och hantverk samt scenkonst-, konsert- och föreläsningsverksamhet i intima format.

För att skapa fler anledningar för allmänheten att vistas i Fullersta bio finns potential att, bredvid kulturverksamheten på entréplan, etablera någon form av restaurangverksamhet. Detta kan vara en bistro, ett café, en bar eller en restaurang. En sådan verksamhet öppnar upp för möjligheten att äta något vid en vernissage, ta ett glas vid en akustisk konsert eller ta en fika med bokklubben. De bakre rummen på våningen kan då användas som beredningsytor, förråd, omklädningsrum och dusch. Baksidans entréer kan bilda personalingångar.³⁸

6.1.2. Våning två

På den andra våningen i Fullersta bio finns en biosalong (130 m²) med ett teknikförråd (5 m²), trappa och foajé (36 m²), ett enklare kök (13 m²), ett o-programmerat rum (23 m²), två wc:s (varav en är handikappanpassad) samt en skrubben för städ (2 m²). Till våning två kommer man antingen via den uppglasade ingången med skärmtak på byggnadens ena gavel alternativt via trappa eller tillkommande hiss från entréplan.

Utifrån våningens utformning och historia lämpar den sig i huvudsak för kulturverksamhet med publik så som scenkonst (dock inga större produktioner) och bio. Att lokalen får den användning som den avsågs för tros förstärka besökarens upplevelse av byggnadens historia. Den förstärks ytterligare genom att interiör och material finns bevarade såsom en väggmålning av Kalle Lodén i biosalongen från 1932 och ursprungligt kalkstengolv från entré till foajé. Biosalongen kännetecknas sedan en tid tillbaka av en tittskåps scen men vid den planerade inflyttningen av Huset föreslogs att scenens ursprungliga lätt runda form skulle återställas.

Biosalongen erbjöd dock den största utmaningen vid den planerade inflyttningen av Huset. Detta då antikvariska krav gjorde att de tekniska lösningarna inte kunde garantera en tillräcklig begränsning av ljudläckage till de allra närmast boende omkring Fullersta bio. Denna utmaning kvarstår då frågan inte utretts vidare. Dock finns kända lösningar på akustikförbättrande åtgärder i biosalongen vid kulturprogram och andra arrangemang.³⁹

Utöver problemet med ljudläckage medför föreslagen verksamhet ett utökat behov av förvaringsytor. Anledningen är att publik verksamhet kräver sittplatser i form av stolar

---

³⁸ I dagsläget saknas dock kunskap om Fullersta bios möjlighet att husera en restaurangverksamhet vars tekniska behov (ventilation, fettavskiljare etc.) kan möta bevarandet av de kulturhistoriska värdena.

³⁹ Åtgärden innebar en sänkning av taket med 50 cm i och med uppfästning av ett ljudisolerande undertak samt inklädnad av väggarna i panel. Länsstyrelsen bedömde att åtgärden skulle medföra negativ påverkan på de kulturhistoriska värdena men inte i den mån att förvanskningförbudet gjorde sig gällande. *Överklagande av kommuns beslut om bygglov för fasadändring, 2021-09-27, Huddinge kommun*. Länsstyrelsen Stockholm, 2022-02-21. Ärendebeteckning: 403-73418-2021.

och/eller gradänger som med fördel bör kunna flyttas undan för att möjliggöra fler användningsområden för biosalongen. Därtill behövs förvaringsytor för bioutrustning, ljud- och ljus teknik etc. Det är därför viktigt att det frigörs utrymmen som kan fungera som förråd. Detta föreslås i källarplan.

Övriga utrymmen på våning två kan nyttjas/samnyttjas utifrån de behov som verksamma aktörer i byggnaden har. Möjliga användningsområden är bland annat mötesrum, kontor och pentry.

6.1.3. Våning tre

Våning tre har mindre verksamhetsyta än de andra eftersom biosalongen spänner över två våningar. En stor del av våning tre består av biosalongens tak och utgör därmed ingen yta som är möjlig för verksamhet. Våningen består av tre o-programmerade rum (som är 13, 18 respektive 29 m²), ett förråd (2 m²) och wc med dusch (3 m²).

Till våning tre tar man sig med hiss eller via trappor från de andra våningarna. Senast har utrymmena använts till kostymförråd, danssal, förråd och kontor. Här finns möjlighet till liknande användning eller för nya funktioner så som mötesrum, ateljé, studio etc.

6.1.4. Källarvåning

Källaren består av flera rum och saknar fönster. Våningen föreslås i huvudsak till förrådsutrymmen för kulturverksamheterna i biosalongen men bör även inrymma de maskin- och fläktrum som projekterades vid den planerade inflyttningen av Huset. Den projekterade hissen löper över samtliga våningar ner till källarvåningen vilket gör att källaren bedöms lämpa sig väl för förråd.

6.1.5. Sammanfattning

Utifrån lokalernas beskaffenhet har öppen kulturverksamhet goda förutsättningar att bedrivas i Fullersta bio. Detta utifrån att byggnaden erbjuder två större utrymmen, lokalen för trippelbutiken på entréplan och biosalongen på våning två, som lämpar sig mycket väl för offentliga tillställningar med publik och besökare. Utställningar samt scenkonst-, konsert- och föreläsningverksamhet i intima format ges plats i trippelbutiken på entréplan. I biosalongen skapas förutsättningar för scenkonst och bio.

Övriga rum i byggnaden kan användas för att stödja kulturverksamheten i form av administration, förråd, mötesrum etc. men kan likväl användas för annan verksamhet som verksamma aktörer i byggnaden ser behov av. För biosalongen föreslås en utformning som möjliggör flera användningsområden (så som konferensverksamheter, föreläsningar etc.) som kan fungera som sidoverksamhet till scenkonst- och bioprogram.

Kulturverksamheten kan eventuellt även kompletteras med någon form av restaurangverksamhet. Byggnadens förutsättningar för att möjliggöra detta och samtidigt bevara de kulturhistoriska värdena behöver i så fall utredas. Syftet med en eventuell restaurangverksamhet i Fullersta bio är i huvudsak att stärka upp de ekonomiska förutsättningarna för verksamma kulturaktörer i byggnaden då kultur- och restaurangverksamheter till stor del drar nytta av varandras besökare.

Sammanfattningsvis ser utredningen, utifrån lokalens beskaffenhet, en unik, småskalig och exklusiv kulturverksamhet som förstärker byggnadens befintliga kulturvärden. De som besöker Fullersta bio ges en upplevelse genom att ta del av kultur på en historiskt välbevarad plats. Utredningen ser dock ett begränsat utrymme för att byggnaden i huvudsak ska rymma mötesrum för föreningslivet. Detta utifrån att de sammantagna

verksamhetsytorna är förhållandevis små och att dessa bör prioriteras för kulturverksamhet.

6.2. Hur kan verksamheten i Fullersta bio drivas och organiseras av föreningslivet?

Studiebesöken på de föreningsdrivna mötesplatserna gav inblick i vad det kan innebära att organisera och driva en byggnad med öppen kulturverksamhet. Nedan presenteras de viktigaste lärdomarna som är behovet av organisation, kompetenser och affärsmodell samt en möjlig roll att ta för nämnd och förvaltning vid föreningsdrift av Fullersta bio. Dessa stämmer till stor del överens med de medskick som föreningslivet gett förvaltningen i utredningsarbetet.

De föreningsdrivna mötesplatser som besökts är Bagarmossen Folkets Hus, Bio Aspen och Bio Bristol (del av Kulturscen Bristol). Syftet med studiebesöken var att undersöka hur en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio kan drivas och organiseras långsiktigt och hållbart med kommunen som möjliggörare.

6.2.1. Organisation och kompetenser

Gemensamt för mötesplatserna är att det är en hög grad av professionalisering bland individer som engagerar sig i verksamheten. Därtill har samtliga mötesplatser minst en anställd. De här faktorerna skapar förutsättningar för hållbarhet och långsiktighet i verksamheten varför förvaltningen ser att detta bör finnas med vid organiseringen av en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio.

Med professionalisering avses att både anställda och ideellt engagerade är professionellt involverade i verksamheten. Professionen ligger i en bred och samlad kulturkompetens med vana av att agera i kulturbranschen gällande nätverk, samverkan, teknisk kompetens, utbud med mer. Särskilt viktigt framhålls förmågan att tänka på verksamheten i projektform för att söka bidrag. Det finns höga ambitioner för kvalitet i alla led – från att vara trygg arbetsgivare och fungerande hyresgäst till medveten programläggning och god service för besökarna.

Av studiebesöken har det framgått att det är avgörande att någon arbetar avlönat med samordning och administration, Utan anställd är risken att verksamheten haltar och brister i förtroende. Även om anställda i högre grad blir experter på det dagliga arbetet får föreningen och verksamheten inte vara avhängig dessa. Hållbarheten ligger i att både ideella och anställda bär och lär de kunskaper, kompetenser och det engagemang som behövs för drift och verksamhetsutveckling.

Föreningslivets medskick i utredningen om Fullersta bio gällande organisation och kompetenser var att en paraplyförening bör vara organisationsformen vilken har ansvar för bland annat ekonomi, regelverk och samordning. Behovet av anställd personal som ansvarar för administration och vaktmästeri framhölls tydligt.

6.2.2. Affärsmodell

I arbetet med en föreningsdriven mötesplats behövs en affärsmodell. Det innebär att ha ett medvetet och strategiskt arbetssätt för hur man bäst nyttjar byggnaden så att kalkylen går ihop. Att kunna betala lokalhyra och behålla anställda är två avgörande poster som kräver ekonomisk planering. En affärsmodell är därmed av stor vikt i en eventuell tillkommande förening som driver Fullersta bio.

Det strategiska arbetet handlar därtill om att bygga varumärke, skapa en publik och hitta ambassadörer för verksamheten lokalt. Med en medvetenhet kring målgrupper kan man marknadsföra rätt. För att verkligen skapa en mötesplats krävs därtill en regelbundenhet i öppethållande. Det handlar om att kommunicera platsen och värdet av den genom bemötande, upplevelse och utbud.

Utöver egen programverksamhet samverkar mötesplatserna med kommunen genom att lägga kulturprogram för barn och unga vilket genererar viss ekonomi. Samtliga mötesplatser har därtill någon typ av servering och försäljning inom mat och dryck – från enkel kiosk med swish till bistro med mat- och alkoholserving. Med en servering förstärks platsen som mötesplats genom att besökare ges förutsättningar att stanna längre.

Föreningslivets medskick till förvaltningen var att finansieringen av Fullersta bio behöver vara genomtänkt med en tydlig ansvarsfördelning mellan kommun och förening. Frågan om servering lyftes med motivet att besökare ska kunna sitta ner och umgås eller ta ett glas vin till en föreställning.

6.2.3. Roller för nämnd och förvaltning

Alla mötesplatser har erfarenheten att det tar tid och kostar pengar att bygga upp och etablera en verksamhet. Samtliga har fått någon typ av stöd av kommunen i uppstartsarbetet – ekonomiskt och/eller praktiskt. När verksamheten är i gång mottas någon form av verksamhetsbidrag för genomförande. Vid föreningsdrift av Fullersta bio är det av vikt att nämnd och förvaltning förser föreningen med dessa typer av stöd.

Vid renovering av gamla lokaler är det viktigt att göra rätt från början. Att verksamhet och innehåll anpassas till lokalernas förutsättningar och historia kan innebära utmaningar men är nödvändigt för att förstärka platsens värden. Varsam upprustning tar tid och innebär att man ibland behöver hitta nya lösningar på krockar och problem. Utöver renovering behövs inventarier köpas in.

Föreningslivets medskick till nämnd och förvaltning är att det behövs en infrastruktur som gör det möjligt för föreningar att verka i byggnaden. Exempel är bokningssystem, kopiatorer, konferensutrustning med mer. Lokalerna behöver vara tillgängliga och funktionella och en teknisk lösning behövs för det eventuella ljudläckaget i biosalongen. Utöver det framhåller föreningslivet förväntningar på kommunen gällande bemanning, bidrag och drift.

6.2.4. Sammanfattning

I en möjlig utveckling av Fullersta bio ser förvaltningen behovet av att samla individer och föreningar med den kompetens som beskrivs ovan. Organisationen, den förening som blir förvaltningens motpart, behöver sedan formas utifrån de aktörer och individer som valt att engagera sig i uppbyggnad, uppstart och drift. Centralt är dock en gemensam vision, bred kulturkompetens och att minst en anställd finansieras av verksamheten.

En större del av finansieringen bör komma från nämnd och förvaltning men verksamheten behöver ha en bredare affärsmodell med inkomster från andra källor så som bidragsgivare, lokaluthyrning, försäljning av mat och dryck etc. I uppstartsfasen behöver nämnd och förvaltning vara mer närvarande med både ekonomiska resurser och personalresurser för att skapa förutsättningar för en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio.

6.3. Vad efterfrågar boende i området i Fullersta bio?

Nedan presenteras resultaten av den enkät som skickats ut till boende i området. Enkäten bestod av fem frågor som formulerades i syfte att fånga in åsikter och önskemål om en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio. Resultatet är inte statistiskt säkerställt eller representativt för alla boende i området. Dock ger det en indikation på lokal efterfrågan och ett möjligt publikunderlag.

I de 61 hushåll som besvarade enkäten bestod de flesta av personer inom ålderskategorin 41-65 år, följt av 26-40 år samt 66+ år. Ungefär två tredjedelar av de svarande var tjejer/kvinnor och ca en tredjedel var killar/män.

Nedan presenteras svaren på följande frågor i ordning:

1. Vilka av följande verksamheter skulle du vilja se i Fullersta bio?
2. Vilka målgrupper tycker du att verksamheten i Fullersta bio ska rikta sig till?
3. När tycker du att Fullersta bio ska hålla öppet?
4. Om Fullersta bio skulle erbjuda verksamhet som är intressant för dig att ta del av – hur ofta skulle du kunna tänka dig att besöka Fullersta bio?⁴⁰

Samtliga enkätfrågor var utformade med förbestämda svarsalternativ med möjlighet att ange egna alternativ i fritext. Varje svarande kunde fylla i upp till fem alternativ på fråga på fråga 1, 2 och 3. Hur de egna alternativen hanterats kommenteras i fotnot under respektive resultat.

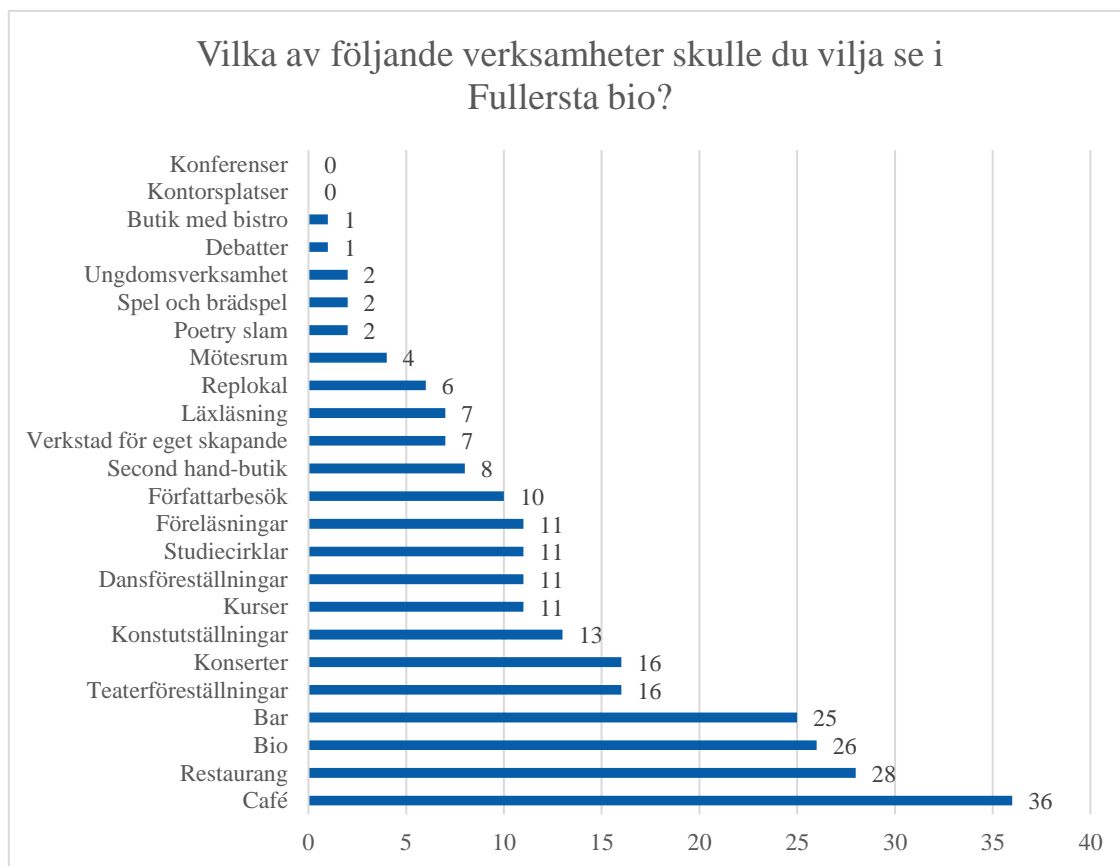
6.3.1. Verksamheter

På frågan om vilka verksamheter de svarande skulle vilja se i Fullersta bio framgår att de flesta hushållen efterfrågar restaurangverksamhet i olika former såsom restaurang, bar och café. Detta följs av öppen kulturverksamhet i form av bio, teater, konserter och konstutställningar. De alternativ som var minst efterfrågade var konferenser och kontorsplatser.⁴¹

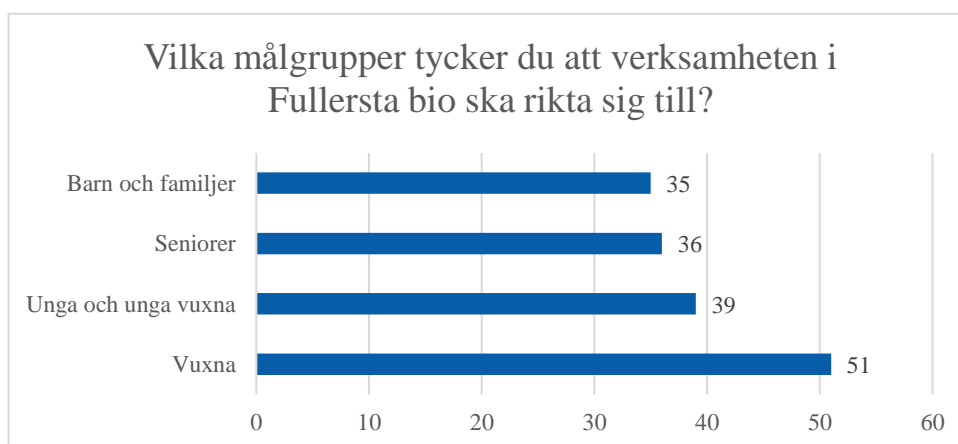
⁴⁰ Resultatet av fråga 5 (*Skulle du kunna tänka dig att vara aktiv i den förening/de föreningar som eventuellt kommer att arrangera verksamhet i Fullersta bio?*) presenteras i kapitel 6.4 med resonemang om vilken ideell kapacitet som finns för att driva Fullersta bio.

⁴¹ I svaret på frågan angavs fem egna alternativ: *ungdomsverksamhet jfr Huset* (1), *ungdomsgård* (1), *butik med bistro* (1), *aktivitetsbar med biljard, shuffleboard och dart* (1) samt *café för fika med bokklubb* (1). För ”Ungdomsverksamhet” samt ”Butik med bistro” skapades nya kategorier som återfinns i diagrammet. *Aktivitetsbar* lades in under den befintliga kategorin ”Spel och brädspel” och *café med fika för bokklubben* lades in under den befintliga kategorin ”Café”.

6.3.2. Målgrupper

På frågan om vilka målgrupper hushållen gärna ser att verksamheten i Fullersta bio ska rikta sig till ser förvaltningen att platsen öppnar upp för en bred publik. De allra flesta tycker att den ska vända sig till vuxna och i något lägre utsträckning i jämnt förhållande till varandra finns de tre andra alternativen: unga och unga vuxna, seniorer samt barn och familjer.⁴²

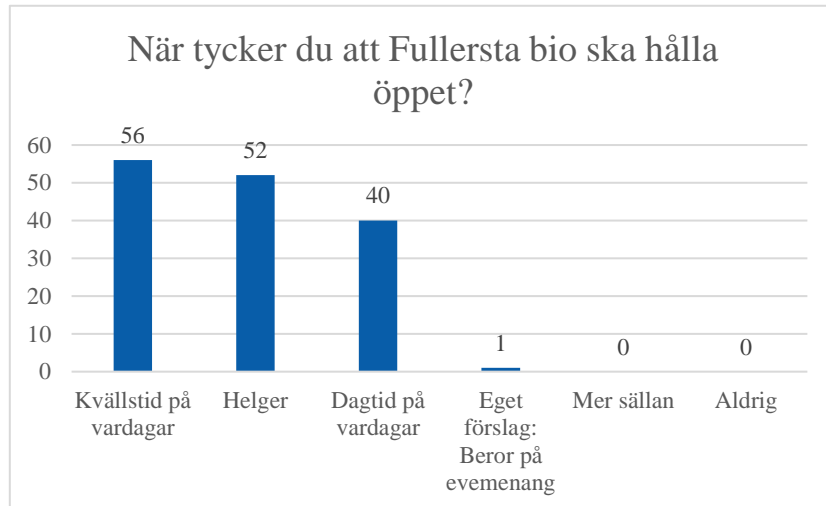

⁴² I svaret på frågan angavs fyra egna alternativ. Samtliga av dem angav *alla* (4) som eget alternativ. Detta har hanterats genom att varje kategori har adderats med en per svarande person.

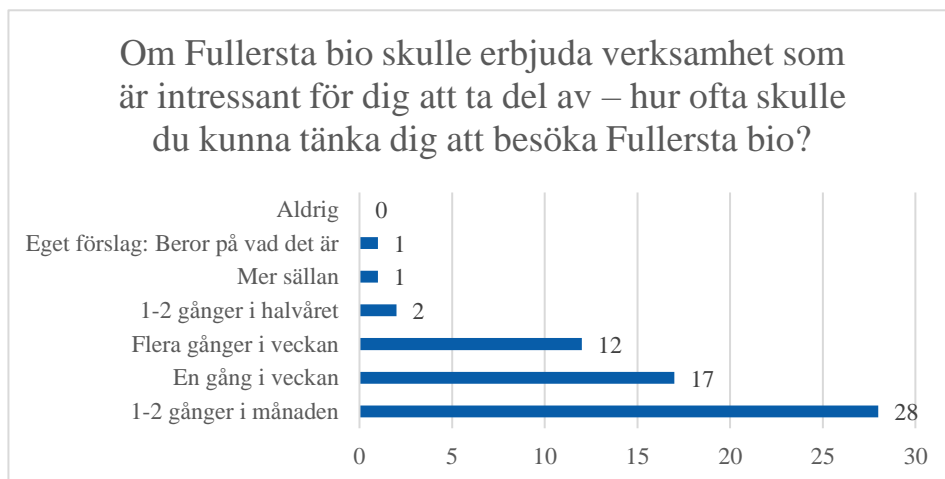
6.3.3. Öppethållande

På frågan om när Fullersta bio bör hålla öppet visar resultatet att de allra flesta skulle vilja besöka Fullersta bio på kvällstid på vardagar och på helger. Det finns även många som skulle vilja besöka Fullersta bio på dagtid på vardagar. Ingen av de svarande önskar att Fullersta bio ska vara öppet mer sällan eller aldrig.⁴³

6.3.4. Besöksfrekvens

På frågan om hur ofta man skulle vilja besöka Fullersta bio förutsatt att man finner att det är intressant att gå dit så svarade ungefär hälften 1-2 gånger i månaden. Den andra halvan skulle kunna tänka sig att besöka Fullersta bio en eller flera gånger i veckan. Ett mindre antal svarade att de kan tänka sig ett besök 1-2 gånger i halvåret eller mer sällan.⁴⁴

⁴³ Tre svarande hushåll angav egna alternativ: från 9.00-21.00 (1), att det beror på typ av evenemang (1) samt sena eftermiddagar på vardagar (1). Detta har hanterats genom att "Eget förslag: beror på evenemang" har lagts till som ny kategori. Från 9.00-21.00 har lagts in i den befintliga kategorin "Dagtid på vardagar" och sena eftermiddagar på vardagar har lagts in i den befintliga kategorin "Kvällstid på vardagar".

⁴⁴ Ett svarande hushåll angav eget alternativ: det beror på vad det blir där. Detta har hanterats genom att kategorin "Eget förslag: beror på vad det är" har lagts till.

6.3.5. Sammanfattning

Svaren på enkäten ger indikatorer på att det finns ett positivt gensvar från boende i området när det handlar om att fylla Fullersta bio med föreningsdriven verksamhet. De visar också på att det finns ett möjligt publikunderlag för öppen kulturverksamhet och att det finns en stor efterfrågan på restaurangverksamhet i byggnaden. Det ska dock upprepas att resultaten inte är representativa för alla boende i området runt Fullersta bio.

6.4. Vilken verksamhet efterfrågar föreningslivet i Fullersta bio och vilken ideell kapacitet finns på lokal nivå?

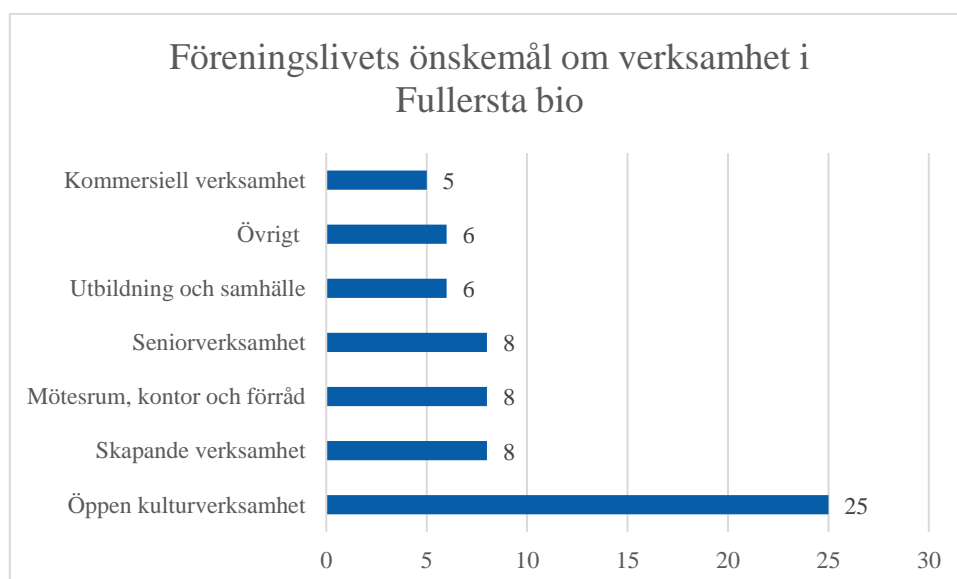
I avsnitten nedan besvaras frågan om vilken verksamhet föreningslivet efterfrågar i Fullersta bio samt vilken ideell kapacitet det finns att driva verksamheten på lokal nivå. Svaren baseras på förvaltningens möte med föreningslivet i maj 2023 och på andra källor som kommit förvaltningen till handa i utredningsarbetet.

6.4.1. Föreningslivets efterfrågan

Nedan presenteras svaret på frågan *Vad vill din förening att det ska finnas i Fullersta bio?* som på mötet faciliterades i en workshop av förvaltningen. Inför mötet var alla föreningsrepresentanter ombudda att förankra och diskutera frågan i sin respektive förening. Under workshopen ombads representanterna formulera svaret på frågan på lappar varpå förvaltningen klustrade dem i kategorierna nedan.

”Öppen kulturverksamhet” verkar vara högst efterfrågat av föreningslivet. Inom den kategorin var tonvikten främst på teater, musik och konstutställningar men förslag på andra konstformer, såsom dans och poesi, önskades också. Inom kategorin ”Skapande verksamhet” fanns förslag på ateljéer, verkstäder och replokaler.

Kategorin ”Samhällsfrågor” rymmer aktiviteter som föreläsningar, konferenser, politiker-möten och debatter. Inom kategorin ”Övrigt” finns schack, stödgrupp för läxläsning och evenemang av olika slag osv. Som ”Kommersiell verksamhet” föreslogs café, restaurang och second hand.

6.4.2. Föreningslivets behov och kapacitet

Under förvaltningens möte med föreningslivet framkom att få närvarande föreningar har behov av lokalerna i Fullersta bio. Majoriteten har i dagsläget tillgång till egna lokaler eller till lokaler som tillhandahålls av förvaltningen.

Undantaget var två föreningar: en med behov av mötesrum och mindre hörsal 5–10 ggr/år och en med behov av en verksamhetsanpassad lokal för scenkonst.⁴⁵ På mötet närvarade även Röda Korset vars lokalbehov är kända för förvaltningen sedan tidigare.

Ingen förening uttryckte en explicit önskan om att driva Fullersta bio. Tvärtom väcktes frågan om huruvida en föreningsdriven mötesplats är möjlig utifrån att föreningslivet i Huddinge är åldrat och en sådan drift kräver ”eldsjälar” med engagemang och energi. I och med det föreslogs bland annat att kommunen borde ta ett större ansvar för driften. Flera av de närvarande föreningarna var seniorföreningar som skrivit under Huddingeförslaget om att omvandla Fullersta bio till ett Seniorernas Hus.

6.4.3. Övrig lokal kapacitet

I enkäten till de boende i området ställdes frågan ”Skulle du kunna tänka dig att vara aktiv i den förening/de föreningar som eventuellt kommer att arrangera verksamhet i Fullersta bio?” Syftet var att undersöka det lokala engagemanget i Fullersta för att vara arrangör och inte bara publik.

Av de 61 hushåll som besvarade enkäten svarade 13 hushåll *ja*, 31 hushåll *kanske* och 17 hushåll *nej*. Det innebär att 72% av de svarande hushållen vill eller är nyfikna på att vara aktiv i en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio.

Under utredningens framtagande har förvaltningen kontaktats av invånare som visat intresse av att delta i ett eventuellt projekt om Fullersta bio som föreningsdriven mötesplats där kultur- och restaurangkompetens varit framträdande. Därtill känner förvaltningen sedan tidigare till ett antal kulturföreningar med behov av lokaler.

6.4.4. Sammanfattning

Förvaltningen bedömer att det finns en god kapacitet att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats. Detta utifrån att utredningen undersökt och kartlagt att det finns (1) föreningar, (2) boende och (3) övriga aktörer och individer som uttryckt ett intresse för att organisera sig i en möjlig omvandling av Fullersta bio.

Förvaltningen ser, som föreningslivet, att de individer som engagerar sig behöver ha ett engagemang, en ork och en drivkraft att bygga denna mötesplats. Det är av stor vikt att processen drivs av dem och inte av förvaltningen – dock med förvaltningen som möjliggörare. Således är det inte aktuellt att, i enlighet med föreningslivets förslag, kommunen står för driftsansvaret.

Då nämnden uppdragit till förvaltningen att utreda möjligheten att göra Fullersta bio till en mötesplats för Huddingebor i alla åldrar bedömer förvaltningen att det saknas utrymme för att, i enlighet med Huddingeförslaget om ett Seniorernas Hus, enbart rikta verksamheten i byggnaden till en enskild målgrupp. Dock framhåller utredningen att

---

⁴⁵ Se utökad resonemang om Riksteaterföreningen i kap 6.5.1 angående kommunens behov av funktionella lokaler för scenkonst.

seniorer, som alla åldersgrupper, ska ha en självklar plats i ett framtida Fullersta bio – både som föreningar, arrangörer och som publik.

Den sociala verksamhet som Röda Korset bedriver kan gå i linje med Fullersta bio som mötesplats utifrån möjligheten att fylla byggnaden med en mångfald av sociala aktiviteter som kompletterar den öppna kulturverksamheten. Förvaltningen ser dock svårigheter med att rymma den loppmarknad som föreningen driver eftersom behovet av en permanent plats för denna skulle gå emot intentionen med samnyttjande av lokalerna. Däremot finns möjligheter för föreningen att arrangera loppmarknader utomhus i Fullerstaparken under stor del av året.

6.5. Vilka behov ser förvaltningen i Fullersta bio som en föreningsdriven mötesplats?

Fullersta bio erbjuder möjligheter att bedriva öppen kulturverksamhet i form av såväl scenkonst, bio och utställningsverksamhet. Därtill finns möjlighet för möten och sociala aktiviteter. Lokalen ligger strategiskt i centrala Huddinge med gångavstånd från Huddinge centrum och närhet till goda kommunikationer.

Huddinge har på det stora hela få lokaler som är ämnade för scenkonst och bio vilket kan vara en av anledningarna till att det endast är enstaka aktörer som bedriver den typen av verksamhet i kommunen. Nedan beskrivs de behov som förvaltningen ser finns hos det lokala föreningslivet och kommunens invånare utifrån de möjligheter som lokalen erbjuder.

6.5.1. Scen

De scenlokaler som finns i kommunen är framför allt koncentrerade i mellersta Huddinge runt Huddinge centrum. Lokalerna erbjuder en variation av ändamålsenlighet och har en hög beläggningsgrad. Det innebär att de är ämnade för vissa former av scenkonst och att de, i mycket låg grad, är tillgängliga för annan verksamhet än den som bedrivs där idag.

Idag saknas således en funktionell och ändamålsenlig scenkonstlokal öppen för kulturaktörer att använda vid offentliga teater-, dans- och cirkusföreställningar. Med anledning av behovet av scener i kommunen som helhet är framtagande av ett strukturprogram med behovsanalys och förslag på geografisk placering för scenkonst upptaget i nämndens lokalresursplan 2024–2032 för genomförande 2025 eller senare.⁴⁶

Exempel på scenlokaler i mellersta Huddinge:

- Huddinge Aula är en klassisk konsertscen med sittande publik som hyrs ut i förvaltningens bokningssystem. Lokalen nyttjas till större delen av den bokningsbara tiden av *à la Carte*-teatern och av Källbrinksorkestern/Huddinge Big Band som regelbundet repeterar i lokalen. *À la Carte*-teaterns verksamhet upptar stor del av den bokningsbara tiden i Aulan vilket innebär att det finns få tider lediga för andra kulturaktörer att boka scenen.
- Tonsalen är en produktionsplats och en scen för fysisk teater, dans och musik inom folkmusikgenren som förestås av Teater Sláva som är kommunens enda professionella fria grupp.
- Kulturhuset hos Folkes har en större sal, Bio Hjärtat, med inskjutbar gradäng och enkel bioteknik samt en liten cafescen. Lokalen erbjuder mat och dryck genom

---

⁴⁶ Lokalresursplan perioden 2024–2032. Huddinge kommun, 2023-05-15. KS-2022/1466.

Folkes. Kulturverksamheten bedrivs av föreningen Huddinge Kulturhus som är en paraplyförening som organiserar 13 kulturföreningar i kommunen. Föreningen arrangerar olika publika kulturarrangemang såsom konserter och konstutställningar under sin avtalade tid.

Under 2023 har Huddinges första riksteaterförening bildats. Riksteaterföreningen är en lokalt anknuten arrangörsförening med syfte att främja och sprida scenkonst till allmänheten. Riksteatern erbjuder ett brett utbud av såväl teater-, dans- och cirkusföreställningar som den lokala föreningen har möjlighet att köpa in till medlemspris. Huddinges Riksteaterförening är medlem i Kulturhusföreningen men saknar i dagsläget en ändamålsenlig lokal att arrangera föreställningar i. Utöver riksteaterföreningen har andra scenkonstaktörer, däribland Teater Pi, visat intresse för att etablera sig i kommunen.

6.5.2. Bio

I Huddinge finns det största bioutbudet i kommunens nordvästra del genom biografkedjan Filmstaden i Kungens kurva. Med 14 salonger visas blockbusters för en bred allmänhet och har ett stort upptagningsområde i delar av Södertörn.

I kommunen finns även Huddinge filmstudio som är en anrik filmförening som regelbundet visar så kallad kvalitetsfilm för sina medlemmar i Kulturhuset hos Folkes. Biolokalen är dock inte digitalt utrustad utan filmstudion visar bio via DVD vilket innebär en sämre kvalitet i ljud och bild än biobesökare är vana vid på såväl kvartersbiografer som på Filmstaden.

I Huddinge kommun finns ingen biografägare förutom Filmstaden som visar film för allmänheten. Förvaltningen har länge sett behov av kvartersbiografer i kommunen för att tillgängliggöra och sprida film till kommunens invånare. Kvartersbiografer drivs ofta som ideell förening och erbjuder en blandning av blockbusters och kvalitetsfilm, matinéer och kvällsvisningar för både familj och en vuxen publik. Det finns även ett kommunalt behov av biograflokaler för skolbio inom ramen för kulturgarantin vilka nu oftast visas i klassrum.

6.5.3. Utställningar

Mitt emot Fullersta Bio ligger konstcentrumet Fullersta gård med kommunens konsthall, konstverkstad och galleri Flygeln som drivs av föreningen Huddinge Konstnärsklubb. Före flytten av konstnärsklubbens verksamhet till Flygeln 2014 bedrev föreningen sin utställningsverksamhet i Fullersta bios bottenvåning. Utöver klubben finns ytterligare fyra konstföreningar i kommunen som bedriver verksamhet i sina respektive lokaler i Trångsund, Skogås, Sundby och på Kulturhuset hos Folkes.

I den meningen finns i dagsläget ett lägre behov av konstutställningar i Fullersta bio även om lokalen i sig är beprövad och väl fungerande för ändamålet.

6.5.4. Möteslokaler

I centrala Huddinge finns tjugo för föreningslivet bokningsbara möteslokaler av olika storlek med en total uthyrningstid på 43 561 timmar/år. Under 2022 bokades totalt 8924 timmar vilket innebär en beläggningsgrad på 20,49% varav en hög andel timmar bokats av bostadsrättsföreningar som är ekonomiska föreningar.

Anledningen till den låga bokningsgraden kan vara flera. Vissa av möteslokalerna är inte utrustade enligt dagens standard med WiFi och teknik, vissa bokningsbara tider är inte attraktiva för ideella föreningar och flera föreningar i mellersta Huddinge har egna lokaler

som de antingen äger, har upplåtits att bedriva verksamhet i genom avtal eller hyr av förvaltningen.

Sammantaget ser förvaltningen att behovet av möteslokaler är relativt lågt och att det finns möjligheter för samnyttjande av lokaler föreningslivet emellan. Framöver kommer Huddinges nya kommunhus även erbjuda fullt utrustade möteslokaler till föreningslivet att boka. Med anledning av ovanstående kan slutsatsen dras att det inte är ett behov av möteslokaler som en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio ska uppfylla.

6.5.5. Föreningslivets utveckling

Huddinge har ett brett föreningsliv som står för den huvudsakliga delen av kommunens kultur- och idrottsutbud. Flera kulturföreningar i Huddinge vittnar om en hög medelålder bland medlemmar och styrelser med svårigheter att rekrytera nya och yngre medlemmar. Med färre aktiva medlemmar finns det stor risk att både verksamheten och föreningsökonomi påverkas negativt. I förlängningen påverkas även Huddinges invånare om utbudet krymper. Samverkan med delande av resurser och kompetenser kan vara ett sätt påverka den negativa utvecklingen i positiv riktning.

6.5.6. Kulturkluster

Fullersta gård på ena sidan av Fullerstaparken bildar Huddinges konstcentrum och inrymmer kommunens konsthall, konstverkstad och Huddinge konstnärsklubb's galleri Flygeln. Fullersta gård är belägen på Fullerstaparkens sydöstra sida tvärsöver från Fullersta bio. De två lokalerna är varandras pendang och ramar in stadsparken.

Fullersta bio som en levande och öppen mötesplats skulle göra platsen till ett större besöksmål för Huddingebor och besökare från närliggande kommuner, tillföra området runt Fullerstaparken en helhet och täppa till det hål som en tom lokal innebär för en plats. Utöver kulturupplevelser skulle platsens historia och de olika arkitektoniska epokerna förtydligas och förmedlas till parkens besökare.

Fullerstaparken används idag som en plats för rekreation, lek och vila men även för publika aktiviteter arrangerade av Fullersta gård och föreningslivet. Fullersta bio skulle bli områdets fjärde kulturlokal och tillskapa en blandning av aktörer och bredd i utbudet gentemot platsens besökare. Ett kulturkluster som kan erbjuda ett brett utbud till en differentierad målgrupp i kommunens centrala delar skulle stärka platsen och öka dess attraktivitet gentemot både nya och gamla invånare samt därtill locka besökare från kringliggande kommuner.

6.5.7. Kulturhuset hos Folkes

I Huddinge kommun finns idag en föreningsdriven mötesplats som drivs av paraplyföreningen Huddinge Kulturhus. Förvaltningen hyr idag tid av Folkes Bistro AB och fördelar den som möteslokaler för föreningslivet att boka och till Huddinge kulturhusförening att bedriva öppen kulturverksamhet i enligt samverkansavtal.

Lokalerna ligger i den del av Huddinge centrum som står inför stora förändringar de närmsta åren med nytt kommunhus och huvudbibliotek vilket sannolikt kommer påverka avtalsförhållandena mellan parterna bland annat på grund av antalet möteslokaler som kommer finnas tillgängliga för föreningslivet. Lokal- och utrustningsmässigt fungerar Kulturhuset hos Folkes bra för konserter, mindre musikprogram och föreläsningar men sämre för teater, bio och utställningar. Folkes Bistro AB är även en god samarbetspart med kulturkompetens som genom sin kärnverksamhet erbjuder kulturpubliken möjlighet till mat och dryck.

6.5.8. Delregional omvärldsanalys

Invånares tillgång till lokala mötesplatser som erbjuder kulturupplevelser såsom bio, teater och konserter ser olika ut beroende på var i Huddinge man befinner sig. Vi vet att Huddingeborna främst rör sig från och till kommunen via tunnelbanans röda linje i nordvästra delen, via stambanan i mellersta och sydvästra Huddinge och Nynäsbanan som skär genom kommunens östra del. Genom att bredda kartan till att även inbegripa närområdet får vi en tydligare bild av utbudet av kulturella mötesplatser för Huddingebor.

I den nordvästra kommundelen finns Filmstaden som erbjuder bio, i Skärholmen finns Stockholms stadsteater och i Alby i Botkyrka ligger kulturklustret Subtopia. I den östra kommundelen finns Kulturföreningen Lyktan som främst är en konstförening men även erbjuder föreläsningar, kurser, mindre föreställningar och konserter. Norröver i Farsta finns Kulturhuset Fanfaren och i Haninge centrum ligger Haninge kulturhus. Söderut, i Tumba, ligger Tumbascenen som drivs av en Folkets Hus-förening.

I den mellersta och sydvästra delen av kommunen finns Kulturhuset hos Folkes och Tonsalen vilka har nämnts ovan. Denna del av Huddinge är kommunens mest folkrika och kommer även växa mest enligt befolkningsprognosen. Huddinge centrum och Fullersta är dessutom tillgängligt för en stor del av Huddingefamiljen genom sina goda kommunikationer och tvärförbindelser varför en föreningsdriven mötesplats med ett publikt kulturutbud skulle bli tillgänglig för en stor del av kommunens invånare.

6.5.9. Kulturhistoriskt värde

En kulturhistoriskt värdefull byggnad som Fullersta bio bör komma Huddinges invånare till del i så stor utsträckning som möjligt. Lokalens historia att rymma ideella och kulturinriktade verksamheter i kombination med Fullersta bios unika utformning och höga kulturhistoriska värde bör tas i beaktan vid beslutet om vilken verksamhet som ska bedrivas i lokalen.

6.5.10. Sammanfattning

Utredningen ser flera positiva effekter av att möjliggöra en föreningsdriven mötesplats med öppen kulturverksamhet i Fullersta bio. Det stärker Fullersta-området som kulturkluster och Huddinge kommun som ett attraktivt besöksmål genom att byggnaden därtill troligtvis kommer att bli kommunens första byggnadsminne.

Fullersta bio som föreningsdriven mötesplats ger också utrymme för tillväxt och nyrekrytering i föreningslivet och breddar kulturutbudet i kommunen. Förvaltningen ser främst behov av scen och bio som komplement till konstverksamheten som bedrivs på Fullersta Gård även om lokalen har möjlighet att inhysa en variation av öppna verksamheter och aktiviteter. Samverkan mellan föreningar på en och samma plats samt delning av resurser och kompetenser genererar långsiktigt lägre kostnader och verksamhetsutveckling.

7. Ekonomiska konsekvenser och preliminär kalkyl

Nedan listas möjliga ekonomiska konsekvenser för nämnd och förvaltning vid beslut att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats. Det handlar om att hitta en ekonomisk modell både för både förvaltningen och föreningen.

På förfrågan av förvaltningen har HuSF beräknat preliminära kostnader vid en eventuell ombyggnation av Fullersta bio. Utgångspunkten har varit den offert som lämnades för

Huset 2021 med vissa justeringar.⁴⁷ Uppgifterna ger således en fingervisning av möjliga kostnader för en föreningsdriven mötesplats i byggnaden.

Investeringskostnaden beräknas uppgå till 30 mnkr med en avskrivningstid om 30 år. Denna siffra finns avsatt för Fullersta bio i Mål och budget 2023. Räntorna är enligt internbankens prognos för kommande 3 år en snittränta om 3,87%.

HuSF har därtill räknat fram en självkostnadshyra om 2,6 mnkr/år. Fördelat på 730 m² motsvarar det en kvadratmeterhyra/år om 3562 kr.⁴⁸

Förvaltningen ser ett behov av att, utöver investeringskostnader för en eventuell upp- rustning av Fullersta bio, ge ett ekonomiskt uppstartsstöd till den arbetsgrupp och för- ening som vill engagera sig. Denna finansiering viks för investeringar i inventarier för att verksamhet ska kunna bedrivas i lokalerna.⁴⁹ Utöver det ser förvaltningen behov av att bistå föreningen med ett löpande verksamhetsbidrag.

Med de preliminära uppgifterna från HuSF drar förvaltningen slutsatsen att kostnaderna för en omvandling och föreningsdrift av Fullersta bio inte kan bäras inom ram. Vissa om- fördelningsmöjligheter finns dock - främst inom lokalbidrag. Därtill kan arbetet med Fullersta bio som föreningsdriven mötesplats bli inledningen på ökat samnyttjande av föreningslokaler i kommunen.

7.1. Underlag för restaurangverksamhet

Utifrån utredningens resultat bedömer förvaltningen att det finns underlag för restaurang- verksamhet med alkoholservice i Fullersta bio. Utgångspunkten är att den driftande föreningen bör fatta beslut om och i så fall hur en sådan verksamhet ska drivas. Att hyra ut entréplan till en kommersiell restauratör skulle dock eventuellt kunna innebära minskade verksamhetskostnader för nämnd och förvaltning.

Entréplan är uppskattningsvis ca 230m². Den utgör nästan en tredjedel av byggnadens totala yta. Att hyra ut våningen till en kommersiell restauratör skulle således minska hyreskostnaden med motsvarande andel. Tre möjliga alternativ har identifierats för drift:

1. HuSF hyr ut entréplan till en extern restauratör (detta innebär att kommunen inte hyr den delen av Fullersta bio).
2. Kommunen hyr ut entréplan till en extern restauratör (som på Fullersta Gård).
3. Föreningen som driver Fullersta bio hyr ut entréplan till extern restauratör.

Efter samtal med HuSF känner förvaltningen till att de är positiva till att hyra ut entréplan till en kommersiell restauratör.⁵⁰ En sådan uthyrning skulle kunna göras med viss krav- ställning såsom att det ska finnas en nära samverkan mellan restauratör och den driftande föreningen. En sådan kravställning ser förvaltningen som nödvändig där restauratören med fördel bör vara öppen för att bereda plats för föreslagen kulturverksamhet i entréplan i samverkan med föreningen.

---

⁴⁷ Mejl från HuSF till förvaltningen, 2023-08-25.

⁴⁸ Motsvarande siffra på de föreningsdrivna mötesplatser som besökts är 2200 kr (Kulturscen Bristol), 1500 kr (Bio Aspen) och 1250 kr (Bagarmossen Folkets Hus).

⁴⁹ För scenkonst behövs ljud, ljus, mörkläggningsystem, digital utrustning för filmvisning samt gradäng och/eller stapelbara stolar. Kontor och mötesrum behöver rustas upp med bord, stolar, hyllor, datorer och kopiator. Därtill behövs välfungerande WiFi i hela byggnaden.

⁵⁰ Möte mellan HuSF och förvaltningen, 2023-08-17.

Som tidigare lyfts behöver det dock utredas huruvida en ombyggnation för restaurangverksamhet i entréplan är möjlig att förena med bevarandet av Fullersta bios kulturhistoriska värden.

8. Riskanalys

Nedan beskrivs identifierade risker eventuellt beslut att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats. Förvaltningen bedömer att samtliga risker kan hanteras men att det behövs en medvetenhet om dem. En möjlig hantering av dem beskrivs under respektive identifierad risk.

8.1. Ljudläckage från biosalongen

Biosalongen, planerad som livescen, var den största utmaningen vid den planerade inflyttningen av Huset. Redan tidigt gjordes bedömningen att det inte skulle vara möjligt att bedriva Husets verksamhet utan att utföra byggnadsåtgärder⁵¹. På grund av krockar med de kulturhistoriska värdena kunde föreslagna åtgärder dock inte utföras.

En stor del av det efterföljande projekteringsarbetet bestod i att hitta tekniska lösningar för att begränsa det eventuella ljudläckaget och samtidigt omhänderta de kulturhistoriska värdena i biosalongen. Inför projektets andra bygglovsansökan konstaterade förvaltningen att de lösningar som arbetats fram inte kunde garantera en tillräcklig begränsning av ljudläckage till de allra närmast boende invid Fullersta bio. I värsta fall, konstaterade man, skulle det innebära att verksamheten hämmas med föreslagen lösning att förlägga konserter på andra scener i centrala Huddinge.⁵² Eftersom den planerade inflyttningen av Huset avbröts har frågan om ljudläckage inte utretts vidare.

Det eventuella ljudläckaget var en återkommande fråga i grannarnas överklagan på beslutet att flytta Husets verksamhet till Fullersta bio. Därtill uttrycktes oro för störd nattsömn på grund av ökad aktivitet kring byggnaden på kvällstid. Länsstyrelsen gjorde bedömningen att verksamheten i viss mån skulle påverka omgivningen samt innebära olägenheter. Dock inte av den karaktär och omfattning att de kunde anses utgöra betydande olägenheter i den mening som avses i 2 kap 9 § PBL.⁵³

De grannar som överklagade bygglovet framhöll därtill kommunens brist på samråd inför beslutet. Länsstyrelsen avslag även detta överklagande med hänvisning till kap 25 § PBL. Där fastslås att samråd med angränsande grannar endast krävs inför ett bygglovsbeslut om det innebär en avvikelse från detaljplan. Eftersom bygglovet för att rymma Husets verksamhet i Fullersta bio inte innebar någon sådan avvikelse fann Länsstyrelsen att kommunen handlagt ärendet i enlighet med de krav som ställs i PBL.⁵⁴

Även om Länsstyrelsen⁵⁵ biföll projektets andra bygglovsansökan så drar förvaltningen slutsatsen att det finns en möjlig konfliktyta med grannarna vid ett eventuellt beslut att

⁵¹ *Verksamhet med höga ljudnivåer – Fullersta bio*. ADL Konsult, 2018-07-04.

⁵² *Fullersta bio – beslut om renovering*. Huddinge kommun, 2020-08-12. KFN-2020/188.692.

⁵³ *Överklagande av kommuns beslut om bygglov för fasadändring, 2021-09-27, Huddinge kommun*. Länsstyrelsen Stockholm. Dnr. 73418-2021.

⁵⁴ Därtill anses beslut om bygglov enligt fast praxis bara angå ägare av eller boende på fastigheter som gränsar direkt till den fastighet som bygglovet gäller. Av de överklagande grannarna var det därför bara ett mindre antal som ansågs vara berörda av de planerade åtgärderna på så sätt att talerätt förelåg. Ibid.

⁵⁵ Med undantag för tillkommande skyddsräcken och stegar på taket.

omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats. Det ska dock tilläggas att den verksamhet som lyfts fram som möjlig i föreliggande utredning skiljer sig från Husets. I och med att de överklagande uttryckt sig i positiva ordalag om den teaterverksamhet som tidigare bedrivits i Fullersta bio ser förvaltningen positivt på möjligheten att hitta en lösning med grannarna för att bedriva scenkonst och bio i byggnaden.

8.2. Drivkraft och sårbarhet i ideellt engagemang

Det ideella engagemanget i Sverige har stått stabilt de senaste tre decennierna. Människor väljer föreningsliv för att det ger livet mening och värde utanför lönearbete, för att känna gemenskap och samhörighet med andra. Den viktigaste anledningen för en individ att ta steget till ideellt engagemang kommer ur en inre drivkraft att påverka samhället i en positiv riktning.⁵⁶

Samtidigt som ideellt engagemang ger mening och energi är tid och resurser ofta en bristvara. Att som förening driva en mötesplats kan vara slitsamt och kräva en stor del av de engagerades tid och uppmärksamhet oavsett om man är avlönad eller inte. Det framgår av de studiebesök som gjorts inom ramen för utredningen. Att när som helst kunna avsluta sitt uppdrag ligger i den ideella föreningens natur varför en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio således inbegriper en viss sårbarhet.

Vid beslut om föreningsdrift i Fullersta bio ser förvaltningen behovet av att aktivt verka för att säkra upp vissa förutsättningar så som att skapa en plattform för personer med den kulturkompetens som behövs, bistå dem med för projektet nödvändig kunskap och information samt föra tät dialog i framtagandet av lokalprogram. Det handlar om att inledningsvis ta en stödjande roll så att de drivkrafter som förvaltningen ser indikatorer på ges utrymme i Fullersta bio.

8.3. Övåntade företeelser och utgifter

Förvaltningen har idag inte färdiga lokaler att erbjuda i Fullersta bio. Med lärdomar från den planerade inflyttningen av Huset känner förvaltningen till att förutsättningar kan komma att ändras allteftersom. Utifrån det projektets andra bygglovsansökan, med Länsstyrelsens tillhörande kommentarer, gör förvaltningen dock bedömningen att man kommit mycket långt i ett möjligt arbete med att omvandla Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats med bevarade kulturhistoriska värden.

Ett viktigt fokus vid beslut att omvandla Fullersta bio bör vara att säkerställa möjligheten till bio och scenkonst i biosalongen. Förvaltningen framhåller behovet av att bygga ett flexibelt rum med god akustik och minimalt ljudläckage i syfte att möjliggöra flera användningsområden av rummet. I projekteringen av Huset planerades biosalongen som livescen. En ny projektering skulle därför innebära ett visst omtag. I dagsläget saknas det ekonomiska underlag och kunskap om hur en sådan lösning skulle kunna se ut.

Utöver investeringskostnader för utrustningen har förvaltningen framhållit behovet av att bistå en tillkommande förening med ekonomiskt stöd för inköp av inventarier under en uppstartsfas. Utifrån möjligt anslag ser förvaltningen att ambitioner om utbud och kvalitet kan behöva justeras om kostnaderna inte kan täcka behoven. Med rätt kompetenser, driv och flexibilitet bland de ideellt engagerade ser förvaltningen dock positivt på att gemensamt hitta kreativa lösningar.

---

⁵⁶ *Volontärbarometern. Rapport om ideellt engagemang 2023. Volontärbyrå, maj 2023.*

9. Slutsatser

Utredningen konstaterar att det finns goda förutsättningar att göra Fullersta bio till en föreningsdriven mötesplats med öppen kulturverksamhet för Huddingebor i alla åldrar. Detta konstateras utifrån resultaten av utredningens fem frågeställningar:

- Vilken föreningsverksamhet är lämplig i Fullersta bio utifrån lokalernas beskaffenhet?
- Hur kan verksamheten i Fullersta Bio drivas och organiseras av föreningslivet?
- Vad efterfrågar boende i området i Fullersta bio?
- Vilken verksamhet efterfrågar föreningslivet i Fullersta bio och vilken ideell kapacitet finns på lokal nivå?
- Vilka behov ser förvaltningen i Fullersta bio som en föreningsdriven mötesplats?

Fullersta bio erbjuder två större utrymmen som lämpar sig väl för offentliga tillställningar med publik. På entréplan kan utställningar samt scenkonst-, konsert- och föreläsningverksamhet i intima format med fördel ta plats. Våningsplanet kan kompletteras med någon form av restaurangverksamhet men förutsättningarna för att möjliggöra det och samtidigt bevara de kulturhistoriska värdena behöver i så fall utredas. I biosalongen med tillhörande entré och foajé på våning två finns förutsättningar för scenkonst och bio. Övriga rum och utrymmen i byggnaden lämpar sig för kontor, mötesrum och förråd.

För att möjliggöra föreningsdrift av Fullersta bio ser förvaltningen behovet av att samla individer och föreningar med bred kulturkompetens. Verksamheten, den förening som blir förvaltningens motpart, behöver sedan formas utifrån de aktörer och individer som valt att engagera sig. Centralt är dock en gemensam vision och att minst en anställd finansieras av verksamheten.

Utredningen bedömer att det finns en ideell kapacitet för en föreningsdriven mötesplats i Fullersta bio. Detta utifrån att föreningar, boende samt övriga aktörer med intresse för att organisera sig i ett sådant arbete har identifierats. Det är av stor vikt att processen framåt drivs av dessa och inte av förvaltningen – dock med förvaltningen som möjliggörare. Därtill finns indikatorer på ett positivt gensvar från boende som visar på ett publikunderlag för öppen kulturverksamhet och restaurangverksamhet i Fullersta bio.

Förvaltningen ser flera positiva effekter av att möjliggöra en föreningsdriven mötesplats med öppen kulturverksamhet i Fullersta bio. Det stärker Fullersta-området som kulturkluster och Huddinge kommun som attraktivt besöksmål. De som besöker Fullersta bio ges en upplevelse genom att ta del av kultur på en historiskt välbevarad plats.

Utredningen ser främst behov av scen och bio som komplement till konstverksamheten som bedrivs på Fullersta Gård även om lokalen har möjlighet att inhysa en variation av öppna verksamheter och aktiviteter. Fullersta bio som föreningsdriven mötesplats ger därtill utrymme för tillväxt och nyrekrytering i föreningslivet.

En större del av finansieringen bör komma från nämnd och förvaltning. Verksamheten behöver dock en bredare affärsmodell med fler inkomstkällor. I uppstartsfasen behöver nämnd och förvaltning vara mer närvarande med ekonomiska resurser och föreningsstöd. Samverkan mellan föreningar på en och samma plats samt delning av resurser och kompetenser genererar långsiktigt lägre kostnader och verksamhetsutveckling.

Den ekonomisk kalkylen och riskanalysen framhåller behovet av en medvetenhet kring vissa aspekter inför beslutet att omvandla Fullersta bio till föreningsdriven mötesplats. För att detta ska kunna genomföras krävs bland annat att nämnd och förvaltning tillskjuter ekonomiska medel utanför ram. Det finns därtill risker för oförutsedda händelser som medför ytterligare kostnader.

Väljer nämnden att gå vidare med omvandlingen av Fullersta bio till föreningsdriven mötesplats föreslås att förvaltningen samlar intresserade individer med kulturkompetens och engagerade föreningar för att följa framtagandet av lokalprogram och starta upp en långsiktig process för en föreningsdriven mötesplats. Ett parallellt fokus innefattar kartläggning av möjligheterna i biosalongen för att bygga ett flexibelt rum med god akustik och minimalt ljudläckage för att kunna arrangera scenkonst och bio. Därtill finns möjlighet att utreda frågan om restaurang i entréplan.

Fullersta bio är en för Huddinge unik byggnad med högt kulturvärde vars arkitektur sätter stor prägel på sitt område. Lokalen har lång historia av att vara en plats som är tillgänglig för allmänheten vars främsta innehåll består av kulturverksamhet. Ur den aspekten ser utredningen positivt på Fullersta bio som en mötesplats med ett publikt kulturutbud för Huddingebor i alla åldrar. Ett föreningsdrivet Fullersta bio ställer höga krav på såväl den kommunala organisationen som på den driftande föreningen men skulle ha goda förutsättningar att bli en öppen plats av och för Huddingefamiljen.

Bilaga 1. Bagarmossen Folkets Hus

Lokal: Verksamheten ligger i en byggnad i Bagarmossen som uppfördes som ett Folkets Hus på 90-talet. Lokalen har en yta om 1 600 m² och rymmer ett stort entrérum, en större sal för evenemang, två danssalar, flera mötesrum och kontor.

Verksamhet: kulturarrangemang, galleri, studieplatser, ett enkelt café, bio, kursverksamhet, kontor, lokaluthyrning (mötesrum, danssal, festlokal med mer). Verksamheten arrangeras av föreningar, anställda och fasta hyresgäster.

Öppettider: Kl. 11.00-18.00 måndag-torsdag och kl. 10.00-15.00 lördag-söndag för allmänheten. För hyresgäster är huset öppet varje dag kl. 8.00-22.00.

Hyra: ca 2mnkr/år enligt hyresavtal med privat fastighetsvärd. Detta motsvarar en kostnad om 1250kr/år per kvadratmeter.

Organisation: Verksamheten leds av en verksamhetschef som arbetar på uppdrag av föreningens ideella styrelse. Föreningen har ca 400 medlemmar som är privatpersoner eller föreningar. Utöver verksamhetschef har föreningen ca 4 st. heltidsanställda med olika roller (ljudtekniker, projektledare med mer). Föreningen har drivit verksamhet i lokalerna sedan 2016 och är en del av Riksorganisationen Folkets Hus och Parker.

Huvudsaklig inkomst: Stockholms stads stöd till lokalförvaltande organisationer (ca 1,7 mnkr/år) samt inkomster från lokaluthyrning. Utöver det söker föreningen tillfälliga stöd för verksamhetsutveckling, upprustning, inköp av teknik etc. från staden och andra bidragsgivare.

Bilaga 2. Bio Aspen

Lokal: Verksamheten ligger i en fastighet från 1940 som redan från början uppfördes med en biograf i bottenplan. Utöver biosalongen med plats för 80 personer finns ett mindre tillagningskök, bistro och foajé. Lokalerna är totalt 300 m².

Verksamhet: Publika arrangemang så som bio och scenkonst samt bistro med enklare mat och alkoholservice. Verksamheten drivs av Aspudden Mat och Kultur AB.

Öppettider: Kl. 17.00-22.00 på vardagar och kl. 11.00-22.00 på helger (med undantag för förbokade grupper).

Hyra: 450 000 kr/år enligt hyresavtal med privat fastighetsvärd. Detta motsvarar en kostnad om 1500kr/år per kvadratmeter.

Huvudsaklig inkomst: Biljettförsäljning, uthyrning och försäljning i bistro. Utöver det får man Stockholms stads stöd till konstnärlig produktion och kulturarrangemang om ca 700 000 kr/år.

Organisation: Bio Aspen drivs av Aspudden Mat och Kultur AB som ägs av Kulturföreningen Aspen samt 12 individuella delägare. Verksamheten har tre anställda på heltid, några visstidsanställda och ett flertal ideellt engagerade. Bio Aspen är en icke-vinstdrivande och de anställda fungerar som "allt i allos" med växlande uppgifter. Bio Aspen öppnade 2021 efter en omfattande renovering av lokalerna.

Bilaga 3. Bio Bristol (del av Kulturscen Bristol)

Lokal: Verksamheten ligger i biografen Bristol som invigdes 1939. Lokalytan, som delas med den teatergruppen och aktiebolaget Bristol Entertainment, är 500 m². Den rymmer en entré, en (i dagsläget oanvänd) bar samt en salong för bio och scenkonst med 144 sittplatser.

Verksamhet: Bio Bristol arrangerar bio, filmfestivaler och filmklubb. Bristol Entertainment AB producerar och framför olika former av scenkonst. En liten kiosk är öppen vid program och lokalerna hyrs även ut till andra för publika kulturevenemang.

Öppettider: Lokalerna är endast öppna i samband med publik verksamhet. Bio erbjuds onsdag-söndag och teater erbjuds fredag-lördag (med undantag för förbokade grupper).

Hyra: 1,1 mnkr/år enligt avtal mellan privat fastighetsvärd och kultur- och fritidsnämnden i Sundbybergs stad. Detta motsvarar en kostnad om 2200kr/år per kvadratmeter. Enligt ett upplåtelseavtal mellan nämnden och Kulturscen Bristol (paraplyföreningen för Bio Bristol och Bristol Entertainment) åtar sig kommunen att bekosta lokalhyran (inklusive el, vatten och värme) i utbyte mot att verksamheterna skapar en aktiv kulturscen i centrala Sundbyberg.

Huvudsaklig inkomst: 300 000 kr/år i driftsstöd från kultur- och fritidsförvaltningen i Sundbybergs stad enligt upplåtelseavtal. Driftsstödet går till Kulturscen Bristol som ansvarar för drift och investeringar så att den fungerar som en kulturscen i Sundbyberg.

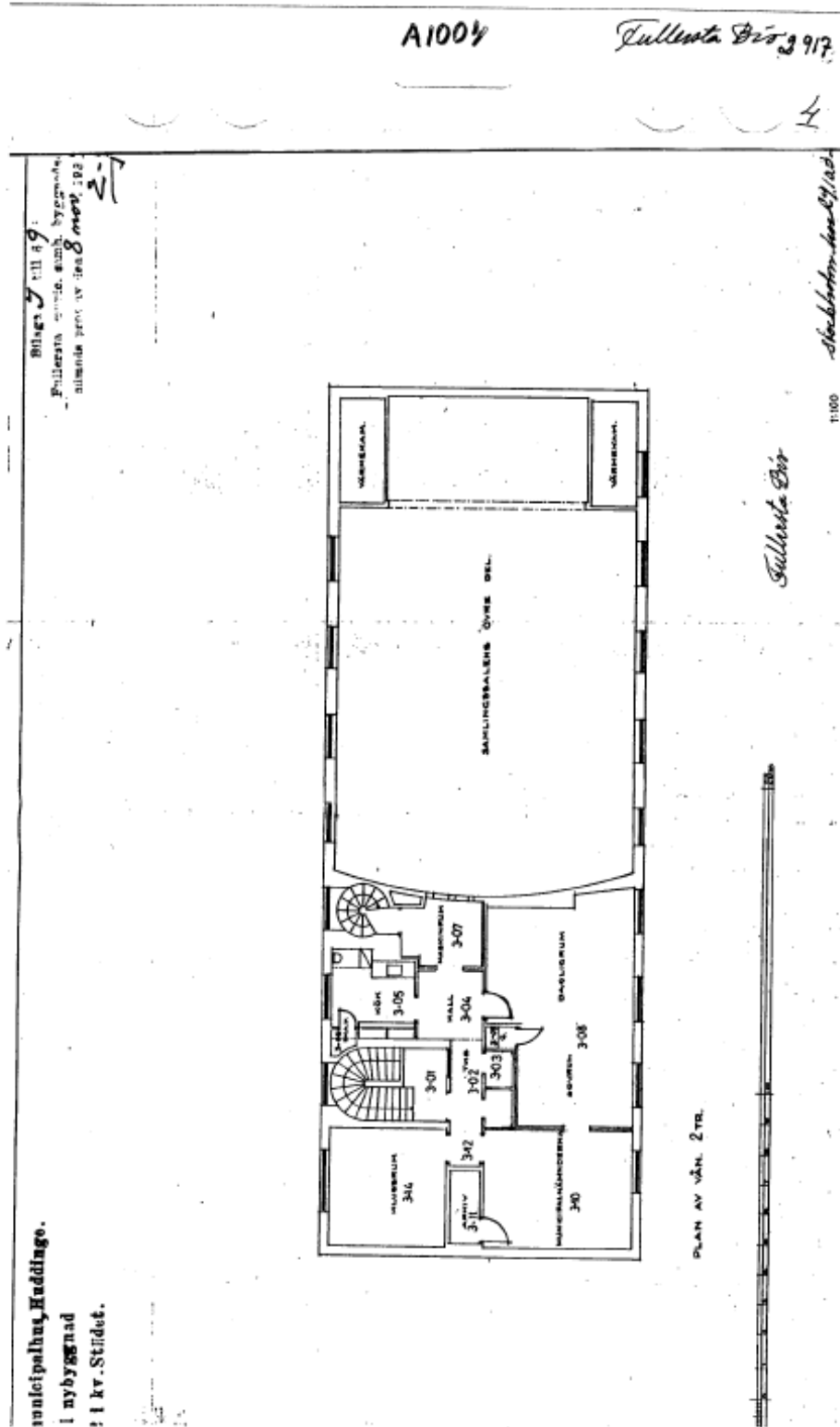
Organisation: Bio Bristol är en ideell förening som startade 2017. Idag är de sex personer som driver bion med en anställd på ca 20h/vecka. Föreningen är, tillsammans med Bristol Entertainment AB, medlem i Kulturscen Bristol som sedan 2018 driver verksamheten i byggnaden.

Bilaga 6. Ursprunglig planritning – våning tre (1932)

Bilaga 6. Planritning – källarvåning

